

Kl. 10:05 Det er vedtaget.

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der ønsker at udtale sig.

Vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden:

Vi stemmer om lovforslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 2 (EL).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter og lov om miljøbeskyttelse. (Forebyggelse af forsætlige skadevoldende handlinger med farlige stoffer og forlængelse af godkendelsen for visse bekæmpelsesmidler m.v.).

Af miljøministeren (Troels Lund Poulsen).

(Fremsættelse 30.10.2008. 1. behandling 07.11.2008. Betænkning 10.12.2008).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 21.01.2009).

Sammen med dette punkt foretages:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiell stabilitet. (Overgangsordning for statslig garanti m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 21.01.2009).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 85:

Forslag til folketingsbeslutning om en samfundspakke i stedet for en bankpakke.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 21.01.2009).

Kl. 10:07

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og i første omgang er det økonomi- og erhvervsministeren vedrørende B 85.

Kl. 10:08

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Dansk økonomi er tydeligt påvirket af den globale finansielle krise og de svage internationale vækstforhold, men der er stor usikkerhed om, hvor dyb og hvor langvarig den økonomiske krise bliver. Banker og realkreditinstitutter løser en væsentlig opgave ved at sikre finansiering til kreditværdige virksomheder og husholdninger. Dermed skabes grundlag for vækst til gavn for hele samfundet.

Forudsætningen for, at kreditinstitutter kan løfte den opgave, er, at deres kapitalgrundlag er tilstrækkeligt, men de private investorer er i den aktuelle situation meget tilbageholdende med at skyde yderligere kapital i bankerne. Der er der-

for risiko for, at vi havner i en egentlig kredittklemme, hvor selv sunde og veldrevne virksomheder får svært ved at skaffe finansiering.

Det er både til skade for væksten og for beskæftigelsen. Derfor indgik regeringen i søndags en politisk aftale med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance. Aftalen indeholder statslige kapitalindskud i banker og realkreditinstitutter for at undgå en negativ spiral mellem den finansielle sektor og realøkonomien.

Jeg vil gerne her benytte lejligheden til at rose partierne for indsatsen og det meget konstruktive samarbejde, der har været om kredittpakken. Der er i aftalekredsen bred enighed om, at risikoen for en kredittklemme udgør en reel trussel mod samfundsøkonomien, som kræver en hurtig reaktion. Regeringen fastholder derfor fremsættelsen af lovforslaget om kredittpakken.

I forhold til en samfundspakke, som Enhedslisten foreslår, vil jeg sige, at regeringen følger den finansielle og økonomiske udvikling meget tæt. Dette indebærer selvfølgelig også en løbende vurdering af behovet for yderligere initiativer, herunder midlertidige lempelser af den økonomiske politik.

Regeringen har allerede på finansloven for 2009 gjort en hel del for at holde gang i dansk økonomi. Vi stimulerer dansk økonomi med godt 16 mia. kr. ekstra i 2009, og som det ser ud nu, er finanspolitikken i Danmark også mere lempelig end i de fleste andre EU-lande. Vi letter skatten på arbejdsindkomst med i alt 9 mia. kr. i 2009, og samtidig vil de offentlige udgifter vokse med 8 mia. kr. i år. Dette afspejler bl.a., at der som led i kvalitetsreformen iværksættes øgede offentlige investeringer på sundheds-, skole- og ældreområdet. Kommunerne får allerede i år, altså i 2009, mere end 1 mia. kr. til investeringer på børne-, skole- og ældreområdet og til arbejdskraftbesparende teknologi, og vi skal i de kommende år gennemføre meget store investeringer på sygehusområdet.

Vi har tilrettelagt den økonomiske politik, så der stadig væk er finanspolitiske handlemuligheder, hvis der skulle blive brug for det, men mulighederne skal bruges med omtanke. Derfor mener jeg også, at det er vigtigt at slå lidt koldt vand i blodet. Vi skal vurdere behovet for eventuelle yderligere lempelser på et så fuldt oplyst og opdateret grundlag om den økonomiske situation som muligt.

Regeringen vil derfor i den kommende tid supplere overvågningen af den økonomiske situation gennem møder med repræsentanter fra virksomheder, arbejdsmarkedets parter, regionale beskæftigelsesråd, vækstråd og udvalgte økonomer. For at være sikker på, at vi rammer rigtigt med eventuelle initiativer, og at de kommer på et rigtigt tidspunkt, er det vigtigt, at man bruger den fornødne tid på at indsamle og analysere den nødvendige information. Derefter skal vi nøje overveje timingen, indholdet og den konkrete udformning af eventuelle yderligere initiativer. Dermed kan vi få målrettet og timet initiativerne rigtigt, ellers risikerer vi, at vores tiltag ikke får den ønskede effekt, nemlig at manøvrere Danmark igennem den økonomiske krise og bringe vores økonomi tilbage på vækstspreet.

Regeringen afviser derfor forslaget om en samfundspakke i stedet for en bankpakke.

Kl. 10:12

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:12

Frank Aaen (EL):

Tak. Jeg kan forstå, at regeringen mener, at de har brug for tid til at analysere problemerne og nu vil rejse en tur rundt i landet. Man behøver bare at se tv-avisen enkelt aften for at høre om massefyringer i meget stort tal, for at høre om tvangsauktioner, konkurser og om problemer, der hober sig op.

Det er mig komplet uforståeligt, at mens milliarderne rasler ud af kassen – en snes milliarder til Roskilde Bank og en garanti til de øvrige banker på 3.000 mia. kr. og i dag et forslag om ekstra 100 mia. kr. til bankerne – gør regeringen ingenting i forhold til de reelle problemer, der er i økonomien. Man siger, at her må vi tænke os om. Måske skulle man gøre det omvendt og skynde sig at gøre noget ved de reelle problemer i økonomien og så overveje, om der måske var brug for at hælde yderligere 100 mia. kr. i de danske banker.

Kl. 10:13

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:13

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen – og hr. Frank Aaen har i hvert fald ikke lyttet til, hvad jeg har sagt i min tale – at det har været helt afgørende for regeringen at sørge for, at dansk økonomi

kommer godt igennem både den finansielle krise og den økonomiske lavvækstperiode, som vi p.t. er inde i på verdensplan. Det er også baggrunden for, at vi her i weekenden har forhandlet en aftale på plads, der har været grundigt forberedt og nu grundigt politisk forhandlet, for at have en sikkerhed for, at det, der er en af samfundets helt afgørende mekanismer, rent faktisk fortsat virker, nemlig at kreditinstitutterne stadig væk formidler kredit til sunde og kreditværdige virksomheder og husholdninger. For den familie, som står og bliver nødt til at sælge sit hus, måske fordi den ene af ægtefællerne har mistet arbejdet, og som skal flytte til noget mindre, er det jo helt afgørende, at man har adgang til sin bank, at man har adgang til fortsat at få lån, og derfor er det at sikre en ordentlig kreditformidling punkt et, ligesom det selvfølgelig skal sikres, at der er en ordentlig stimulans af dansk økonomi. Det har vi taget hånd om i forbindelse med finansloven, men som sagt afviser vi ikke, at der kan ske yderligere tiltag.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:14

Frank Aaen (EL):

Jeg har noteret mig, at bankdirektørerne syntes, det var rigtig rart med nogle flere penge, og det kan man jo ikke overraskes over. Sådan har bankdirektører det jo; når de nu selv har formøbet alle pengene, er det jo rart, at regeringen kommer og vil forære dem nogle flere, de kan formøble. Men samme dag, som bankpakken blev offentliggjort, sagde alle eksperter, alle fra erhvervslivet, alle fra fagbevægelsen, alle de, der ved, hvordan det går ude i den reelle verden, at det jo ikke hjælper noget som helst i forhold til tvangsauktioner og stigende arbejdsløshed. Det er derfor, jeg synes, at regeringen bliver ved med at snakke, som om den her bankpakke er løsningen på noget som helst.

Den er ikke løsningen på noget som helst andet end måske for nogle banker, der mangler penge i kassen, men ikke i forhold til de problemer, almindelige mennesker har, og derfor spørger jeg igen: Hvorfor er der brug for at gå og vente, når vi i dag kan se, at folk mister deres hus? Hvorfor er der brug for at vente, når vi i dag kan se, at folk mister deres arbejde og prognosen er 200.000 i løbet af kort tid? Det er jo det, der forundrer os, nemlig at man ikke kommer i gang med de reelle økonomiske problemer i stedet for bare at forgylde bankerne.

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:15

Kl. 10:15

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det er meget tydeligt, at hr. Frank Aaen enten ikke læser aviser eller ikke følger med i, hvad der bliver sagt, eller også læser det utrolig selektivt.

Der er ingen tvivl om, at der har været et meget, meget udtalt ønske fra samtlige parter om, at vi undgik at komme i en situation med kreditklemme. Nationalbanken har faktisk – synes jeg – lavet et gedigent og meget, meget sobert stykke analysearbejde om, hvad det er for udfordringer, vi står over for. Og realiteten er jo den, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at hvis tømmermesteren, der bor i Herning, ikke kan forlænge sin kassekredit, ikke har mulighed for at betale de personer, som tømmermesteren måtte skylde penge, bliver han jo nødt til at begynde at slanke sin virksomhed. Det betyder, at folk bliver fyret og mister deres arbejde, og derfor vil jeg sige, at det at løse problemerne med kreditklemmen, er noget, der påvirker hver evig eneste dansker i dette land. Det er noget, der har en betydning for, om arbejdsløsheden stiger hurtigt eller mindre hurtigt, og derfor har det været helt afgørende, at den problemstilling blev løst.

Jeg vil også sige til hr. Frank Aaen, at der jo er en lang række initiativer, som jeg allerede har gennemgået, bl.a. skattelettelser, der giver en real disponibel indkomststigning for familierne i Danmark, der jo er med til at sikre, at der er et godt grundlag.

Kl. 10:16

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:16

Line Barfod (EL):

Ministeren bliver ved med at tale, som om det skulle hjælpe noget med de her yderligere 100 mia. kr., man nu giver til bankerne, oven i garantien på 3.000 milliarder kroner og de 20 mia. kr., man gav til Roskilde Bank i efteråret. Men ministeren har jo ingen sikkerhed for, at de penge også bliver brugt til at låne ud til virksomheder og til boligejere. Det blev helt klart i går, da jeg blev ved med at spørge ministeren om, hvad regeringen vil gøre for at hjælpe de mange, der risikerer, at deres bolig kommer på tvangsauktion, de mange familier, der risikerer at blive sat

på gaden, børn, der risikerer at miste deres hjem.

Hvorfor vil ministeren ikke overveje at sætte ind dér? Vi skal gøre noget for at redde de her familier, og vi skal gøre noget for at sikre, at virksomhederne rent faktisk kommer til at kunne låne nogle penge. Vi skal gøre noget for at sikre, at vi får gang i økonomien, frem for bare at blive ved med at hælde milliarder i bankerne.

Kl. 10:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:17

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Line Barfod, som jeg også gjorde det i går, at Enhedslisten sammenblander alle mulige initiativer i en stor rodebutik. Den bankpakke, som et bredt flertal i Folketinget stod bag i oktober måned, skulle hjælpe i forhold til en helt bestemt situation, nemlig at pengemarkedet var frosset til, at bankerne ikke lånte penge til hinanden. Den problemstilling blev løst, bankpakken virkede.

Det udgangspunkt, vi har haft for den kreditpakke, som nu er forhandlet på plads, er jo at sikre, at der er tilstrækkelig med kapital, kernekapital, i kreditinstituttsektoren, dvs. både realkreditinstitutterne og pengeinstitutterne, til, at vi har en sikkerhed for, at vi ikke ender i en kreditklemme, altså at bankerne bare slanker balancerne, opsiger lån og siger: I kan ikke låne penge hos os, for vi skal tænke mere på at overholde lovens solvenskrav. Den problemstilling har et ansvarligt, stort flertal i Folketinget faktisk søgt løst med den kreditpakke, der nu bliver vedtaget.

Jeg vil sige, at vi ikke giver noget til bankerne. Jeg tror faktisk, at hvis man spørger dem, der måtte benytte sig af den her ordning, synes de, det er en dyr ordning. Det produkt, som staten nu tilbyder til en gennemsnitlig rente på 10 pct., kostede altså for et lille års tid siden 4 pct. på det private marked. Så at påstå, at vi forærer noget bort, er simpelt hen ikke rigtigt.

Kl. 10:19

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:19

Line Barfod (EL):

Det er jo fastslået flere gange, at der ingen sikkerhed er for, at de mange penge, der bliver hældt ud i bankerne, rent faktisk også bliver

brugt til at låne ud til virksomheder og til boligejere. Jeg kan forstå, at regeringen ikke vil gøre noget for at hjælpe boligejerne, for at sikre, at de kan blive i deres hjem.

Så er der alt det med at få gang i økonomien. Der har vi masser af kommuner, der gerne vil investere. Der er et massivt behov for investeringer i både velfærd, skoler, plejehjem osv. Der er et massivt behov for klimainvesteringer. I mange andre lande i verden ser man krisen som en mulighed for at gøre noget ved både finanskrisen og klimakrisen ved at sætte gang i investeringer. Hvorfor vil regeringen ikke være med til, at det er det, vi får gang i nu, at vi giver kommunerne lov til at få gang i investeringerne, at vi fjerner anlægsloftet og får gang i beskæftigelsen igen?

Kl. 10:20

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:20

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at det virker, som om Enhedslisten er så rådvild, med hensyn til hvilken politik man skal føre, at man hele tiden skifter retorik. For 3 måneder siden stod Enhedslisten her på talerstolen og sagde, at det simpelt hen var en skandale, at vi gik ind og begrænsede, hvor store udlån pengeinstituttsektoren måtte stå for ud fra den devise, at man har lånt alt for mange penge ud og taget alt for mange risici. Nu står fru Line Barfod og siger præcis det modsatte. Nu siger fru Line Barfod: Det er en skandale, at I ikke kan garantere, at bankerne bare låner penge ud til højre og venstre.

Jeg må sige til fru Line Barfod, at det faktisk er udtryk for god konservativ tankegang, at vi skal huske vores fortid for at kunne se ud i fremtiden, og jeg synes, at man skal lære noget af, hvad det er, der er sket i fortiden. Jeg mener, at det ville være decideret forkert og hasarderet, hvis vi gik ud og krævede, at der nu simpelt hen skal hældes penge ud, og at der simpelt hen skal bevilges beløb til risikable projekter. Derfor har en meget stor, ansvarlig kreds i Folketinget sagt, at det, der er afgørende, er, at hele kreditsektoren nu bliver polstret, og det er klart, at i og med at vi kræver 10 pct. i rente, skal de da selvfølgelig ud og tjene nogle penge for også at kunne betale staten for dens investering. Det betyder altså, at der selvfølgelig vil blive lånt ud givet konjunktursituationen.

Formanden:

Tak til økonomi- og erhvervsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Det betyder, at vi går over til ordførerrækken. Der er 10 minutters taletid til ordførerne. Som det er bemærket, har vi jo beslutningsforslag nr. B 85 på under samme behandling, og det betyder, at når vi har været igennem ordførerrækken, så får hr. Frank Aaen ekstra 5 minutter som ordfører for forslagsstillerne på B 85 efter at have brugt 10 minutter til sin ordførertale. Og så kommer økonomi- og erhvervsministeren efterfølgende.

Men den første i ordførerrækken er hr. Jacob Jensen.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Jacob Jensen (V):

Verdensøkonomien er i en vanskelig situation. Det tror jeg er gået op for langt de fleste. Der forventes negative vækstrater i landene rundt omkring os. Mange virksomheder – også de danske – er nu begyndt at fyre og varsle fyringer af medarbejdere ved udsigten til mindre tykke ordrebøger i den kommende tid. Det skaber naturligvis usikkerhed, hvis ens arbejdsplads kommer i fare. Det skaber utryghed, hvis ens pensionsopsparing pludselig kan risikere at svinde ind, og man kan blive urolig, hvis ens bolig over kort tid mister en stor del af sin værdi, ikke mindst fordi vi jo gennem de senere år nærmest har vænnet os til, at boligpriserne og dermed friværdien kun er gået opad.

I en sådan situation skal vi jo politisk forsøge at sikre arbejdspladserne, sikre vækst og dermed sikre velfærden. Vi skal sikre, at det stadig er muligt at have foden under eget bord som selvstændig erhvervsdrivende, at det stadig er muligt at beholde sit job som lønmodtager og dermed sin indkomst til at betale husleje, realkreditlån og andre regninger i hverdagen.

Kreditpakken drejer sig derfor ikke om bankernes eller realkreditinstitutionernes overlevelsesmuligheder. Det drejer sig om at skabe luft i kreditinstitutionernes udlånspolitik, så der kan skaffes likviditet til investeringer, både i erhvervslivet og i private projekter, f.eks. boligforbedringer. Uden likviditet til finansiering af sådanne projekter bliver aktiviteterne i samfundet sat mere i stå end det, den økonomiske afmatning i sig selv ville medføre. Virksomhederne vil dermed få sværere ved at betale regningerne, hvorved bankerne igen vil stramme sin udlåns-

politik, og der er dermed skabt en negativ spiral – det, man også kan kalde for en kredittklemme. Kreditpakken skal derfor ses som en investering for staten og samfundet og påvirker således ikke det øvrige økonomiske råderum til andre investeringer i velfærden. Tværtimod vil det direkte via en rentebetaling fra låntageren samt overordnet ved at sikre arbejdspladserne og væksten være en god forretning for samfundet og dermed skatteborgerne.

Situationen med finanskrisen er ikke kun et dansk fænomen, men også et internationalt fænomen. Nogle har derfor spurgt, om vi overhovedet kan gøre noget ved udfordringen, og ved brug af en lidt aktuel politisk vending vil jeg svare: Ja, vi kan. I Danmark står vi nemlig med en rigtig god mulighed og et rigtig godt udgangspunkt. Vi er godt rustet sammenlignet med mange andre. Vi har manøvremligheder, og det har vi, bl.a. fordi vi gennem flere år har ført en rigtig fornuftig økonomisk politik, hvor vi i gode tider har lagt lidt til side til mindre gode tider. Vi har investeret fornuftigt og målrettet, og dermed har vi undgået at solde statens overskud op. Den politik kommer os nu til gode.

Hvor andre lande rundt om os er i fuld gang med at nationalisere banksektoren, som f.eks. England, er vi herhjemme i gang med at gøre banksektoren endnu mere solid. Hvor andre lande øger de offentlige underskud med mange milliarder, som vi eksemplvis ser det i Sverige, så kan vi i Danmark stadig konstatere overskud og gode tal for beskæftigelsen trods en mindre stigning i ledigheden på det seneste. Løsningen i Danmark er derfor *ikke* en nationalisering eller statsliggørelse af virksomheder eller banker. Det ville også se kønt ud, hvis vi politikere skulle sidde og kreditvurdere hver enkelt virksomhed og hvert enkelt boligprojekt.

At sætte markedskræfterne ud af spil kan måske virke som den lette løsning på den korte bane, men det vil aldrig gå på længere sagt, når – ikke hvis – økonomien retter sig igen.

For Venstre har løsningen derfor ligget et andet sted. Vi har lagt vægt på, at der vedrørende bankerne og realkreditinstitutionerne skal skabes stabilitet og større sikkerhed og mere åbenhed om deres gøren og laden. Bankerne får dermed mulighed for at skaffe lånekapital til en lavere rente, og vi andre får med den større åbenhed bedre mulighed for at vurdere bankernes ageren. Det vil i sig selv have en disciplinerende effekt, hvilket der nok i flere tilfælde har været brug for.

Kl. 10:22

Hovedpunkterne i kredittpakken har jo været ganske meget omtalt i medierne i de senere dage, siden vi indgik den politiske aftale søndag aften. Derfor skal jeg her undlade at gå ind i alle detaljerne, hvad angår det indholdsmæssige.

Kl. 10:26

Dog vil jeg godt uddybe et par af punkterne startende med rentebetalingen, som staten kræver. Mange har nemlig spurgt mig – og det er måske også logisk nok, når man sådan ser det udefra – hvordan det kan være, at staten kan kræve 10 pct. i rente, når bankerne samtidig kan låne ud til 6-7 pct. Til det er der at sige, at der er tale om to forskellige pengestrømme: På den ene side er der ansvarlig lånekapital, og på den anden side er der det, man kan kalde almindelig lånekapital. Den ansvarlige lånekapital er et lån, der i princippet løber på ubestemt tid. Det skal ikke videreudlånes, men det skal give kreditinstitutionerne fedt på kroppen, kan man sige. I øjeblikket lånes der altså ansvarlig lånekapital til omkring 11-15 pct. i markedet, og når staten så tilbyder det samme for 10 pct., er der altså tale om, at vi giver et billigere lån end ellers. Jo mere fedt på kroppen, desto mere robuste og solide vil kreditinstitutionerne være over for at kunne lide tab.

Det bliver således mindre risikofyldt at investere i kreditinstitutionerne, og dermed bliver det også billigere for dem at hente almindelig lånekapital hos investorer, f.eks. i udlandet, midler, som så skal bruges til at videreudlånes til virksomheder og forbrugere. Det er jo ikke sådan, som nogle har påstået, at vi bare giver 100 mia. kr. til bankerne, og så stiller vi i øvrigt ikke nogen krav til deres ageren.

Det er frivilligt, om man ønsker at benytte sig af det tilbud om indskud af ansvarlig lånekapital, som vi her stiller til rådighed, men ønsker man at bruge lånefaciliteten, så bliver der naturligvis stillet krav. For det første tager staten sig betaling i form af netop en rente i forhold til den risiko, der løbes, og dernæst kan der ikke udbetales udbytte i en periode. Der er forbud mod bonusordninger, og der kræves mere åbenhed vedrørende institutionernes solvensgrad. Det er blot for at nævne nogle af de væsentligste krav.

Det er ikke hensigten, at staten skal være involveret til evig tid. I princippet er der som nævnt tale om uopsigelige lån, men smart nok er der så indbygget incitamenter til låntagerne, dvs. kreditinstitutionerne, til at kunne konvertere statens kapital med privatkapital, når markederne igen vender. Og det er bl.a. med den me-

kanisme, at lånets kurs årligt stiger med 5 kurspoint efter 5 år. Det vil sige, at man kan indfri lånet til kurs 100 i år 5, kurs 105 i år 6 osv. Dermed kan kapitalen tælles med i institutionernes solvensgrad, samtidig med at der er en fornuftig exitstrategi fra statens side. Desuden indgår det også i aftalen, at Finanstilsynet bliver yderligere styrket, ligesom Forbrugerombudsmanden også får en styrket kompetence til at tage sager op.

I Danmark lever vi i høj grad af eksport og samhandel med udlandet, og derfor er det også et vigtigt, men ikke så omtalt et element i aftalen, at der bliver lavet en forhøjet låneramme på 20 mia. kr. over 3 år til Eksport Kredit Fonden, som så kan formidle lånene gennem bankerne på kommercielle vilkår. Lånene bliver målrettet eksportvirksomhederne efter individuelle låneansøgninger. Det er godt, og det er positivt, at vi på den måde politisk kan understøtte, at danske virksomheders formåen på eksportmarkederne kan styrkes og udvikles.

Vi vil ikke med kredittpakken have løst alle samfundets økonomiske problemer. Vi kan godt regne med, at vi trods denne historisk store politiske aftale alligevel vil komme til at se eksempler på, at virksomheder og privatpersoner alligevel ikke kan opnå kredit i banken eller hos realkreditinstitutionen. Men vi skal også huske på, at vi kommer fra en situation, hvor der virkelig har været kul på kedlerne i bogstaveligste forstand, og hvor svarene i banken på spørgsmål om, hvorvidt man kunne låne penge, var: Ja, ja, ja, og vil du i øvrigt ikke låne lidt mere end det, du spurgte om? Fremover bliver svarene jo nok ikke ja, ja, ja, men måske nærmere ja, nej, ja – altså en mere afdæmpet udlånspolitik, end før den finansielle krise tog til. Men det er nok også meget sundt med en mere kritisk kreditvurdering, som også afspejler de bølgedale, som utvivlsomt altid vil komme i samfundøkonomien. Vi kan ikke hindre disse udsving, vi skal ikke hindre disse udsving i økonomien, men vi kan sikre, at udsvingene ikke bliver alt for store og dramatiske, og at nedturen ikke bliver til en rutsjetur, hvor bunden ikke er til at se.

Kredittpakken kan naturligvis ikke stå alene. Den løser det problem, som pakken adresserer, nemlig at skabe bedre rammer om udlån hos banker og realkreditinstitutioner. Men der skal naturligvis også være sunde projekter at investere pengene i, ellers ville der jo ikke blive skabt vækst og arbejdspladser. Et lån gør det jo ikke i sig selv. Derfor er det også godt, at regeringen i vanlig, omhyggelig stil har planlagt de politiske

tiltag med rettidig omhu. Skattekommissionen barsler som bekendt med et udspil til en skatte-reform. Trafikministeriet er i fuld gang med for-handlingerne om en trafikinvesteringsplan af his-toriske dimensioner, og regeringen kommer også om føje tid med sit udspil til en handlings-plan om investeringer i grøn vækst, hvor tusin-de af arbejdspladser kan blive skabt, og hvor dansk økonomi og erhvervsliv kan udvikles i en grøn og mere bæredygtig retning. Og der er store investeringer på vej også i den offentlige sek-tor, bl.a. inden for sygehusområdet, som også skal til at forhandles her i den kommende tid.

Det er alt sammen tiltag, som vi skal forhand-le, og som vil være noget, som kan komme til at stå på skuldrene af kreditpakken, som vi her be-handler, og derfor skal jeg sige, at Venstre selv-følgelig støtter lovforslag nr. L 102 og nr. L 103, og for god ordens skyld skal jeg også meddele, at vi ikke støtter beslutningsforslag nr. B 85 fra Enhedslisten.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak. Og så er der en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:31

Frank Aaen (EL):

Ja, det var en ganske sjov argumentation for re-geringens forslag, vi hørte. Det går åbenbart ud på at sørge for, at der kommer mere fedt på kroppen, og så har man et håb om, at noget af det fedt flyder ud i samfundet. Det lyder tosset, og det virker også lige så lidt, som det er tosset.

Når tømrermesteren har problemer, er det jo ikke, fordi der mangler penge i kassen, så er det, fordi der mangler ordrer. Og derfor skal man jo sørge for, at tømrermesteren får nogle ordrer f.eks. til at renovere de skoler, som regeringen i valgkampen lovede skulle renoveres. Det ville virke.

Når vindmølleindustrien fyrer folk, er det ike, fordi de mangler penge, så er det, fordi de mangler ordrer. Derfor var det jo en god idé at satse nogle af pengene på vedvarende energi og på den måde skabe nogle arbejdspladser og samtidig gøre en indsats for miljøet. I stedet for at bruge pengene på fedt, så brug dog dagpen-gene på de reelle samfundsmæssige behov, der er.

Kl. 10:32

Formanden:

Ordføreren.

Jacob Jensen (V):

Jo, men man kan jo sige, at det ene så ikke ude-lukker det andet. For som jeg også sagde i min ordførertale, er det her jo ikke noget, der påvir-ker den finanspolitiske situation; altså, der bli-ver jo ikke taget noget fra de andre investerings-muligheder. Det her er en investering, som sta-ten gør, og man får oven i købet en god betaling for det. Og det skal netop være med til at sikre, at man kan få en stabilitet i den finansielle sek-tor, som så dermed kan gå ud på de internatio-nale lånemarkeder og sikre den kapital, som der skal til, for at der kan investeres i de ting, som vi også her fra Folketingets side kan være med til at sætte i gang. Så de to ting hænger jo unægte-lig sammen.

Det er også derfor, jeg sluttede min ordfører-tale med at sige, at kreditpakken løser det, som kreditpakken skal løse, nemlig at der kommer mere luft i udlånspolitikken, og så kommer vi så efterfølgende med andre tiltag, bl.a. skattere-form, grøn vækst-investeringer og trafikinveste-ringer.

Kl. 10:33

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:33

Frank Aaen (EL):

Ja, det skulle da ikke undre mig, at vi får nogle flere motorveje ud af det her, selv om det går stik imod det, som det drejer sig om, nemlig at sørge for at få et bedre klima.

Men det ændrer ikke ved – og jeg er sikker på, at hr. Jacob Jensen ved det – at der er krise i verden, og at der skrues ned for økonomien alle steder, også de fornuftige, fremtidsrettede dele af økonomien. Det er jo derfor, vi siger, at vi i stedet for at sende 100 mia. kr. til bankerne i form af et afdragsfrit lån, som de ikke skal betale tilbage, medmindre de selv har lyst til det, da skal give de 100 mia. kr. – for vi har altså åben-bart 100 mia. kr. i posen – til kommunerne, til skabelse af vedvarende energi, til de steder, hvor de gør gavn i samfundet, samtidig med at de skaber beskæftigelse. Det skal vi gøre, i stedet for at vi bare skal bede aftenbøn for det, at bank-direktørerne bruger pengene fornuftigt. Det tror jeg nemlig ikke at de gør.

Kl. 10:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:34

Jacob Jensen (V):

Nu ved jeg godt, at vi står meget langt fra hinanden, hr. Frank Aaen og jeg, rent politisk, så derfor vil det jo nok være nytteløst at forsøge at forklare hr. Frank Aaen hele metodikken omkring den kreditpakke, som nogle kalder bankpakken.

Men jeg vil godt alligevel bare til dem, som så følger debatten, lige gentage det for en god ordens skyld: Kreditpakken, som vi her behandler, løser det, som kreditpakken skal løse, nemlig at der kommer en bedre udlånsmulighed for realkreditinstitutionerne og for bankerne. Det er jo hele forudsætningen for, at der er kapital til at få gennemført de gode og sunde projekter, som jo er derude, og som skaber arbejdspladserne, som skaber væksten, og som i sidste ende skaber velfærd. Det er sådan set det, der er filosofien.

Så ved jeg godt, at hr. at hr. Frank Aaen vil have nationaliseret bankerne, han vil have nationaliseret boligerne og virksomhederne og alt mulig andet, men det er så bare ikke lige det spor, som vi fra regeringens og forligspartiernes side lægger op til. Og det er jeg sådan set meget godt tilfreds med.

Kl. 10:35

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 10:35

Line Barfod (EL):

Det er en meget mærkelig form for økonomisk teori, hr. Jacob Jensen åbenbart har lært. Det, jeg har lært, og som jeg også prøver at videregive, når jeg rådgiver folk som advokat, er, at hvis jeg låner 100 kr. ud til naboen, så har jeg altså ikke de 100 kr. til, at jeg selv kan gå ud og bruge dem samtidig. Så da staten låner 100 mia. kr. ud til bankerne, som man ikke engang ved om man nogen sinde får tilbage, så mangler der altså 100 mia. kr. til at investere i noget andet. Det går jeg ud fra hr. Jacob Jensen måske ville kunne være enig i, ellers vil jeg i hvert fald gerne høre, hvor man kan gå hen og bare få flere penge på den måde.

Men det, der er det absurde, er jo, at vi ved, at der er masser af ting, der skal investeres i. Vi har mange kommuner, der meget, meget gerne vil gå i gang, og den eneste grund til, at de ikke er i fuld gang med at renovere skoler og plejehjem og med at investere i klima osv., er, at regeringen har forbudt dem det.

Hvorfor vil man ikke i stedet fjerne anlægsloftet og sørge for, at der kommer nogle penge

ud i kommunerne, så de kommer i gang med alle de investeringer, som der er så meget brug for, og som ville kunne sætte gang i beskæftigelsen, så vi både får gjort noget ved den store arbejdsløshed, der er på vej, og får en bedre velfærd og et bedre klima?

Kl. 10:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:36

Jacob Jensen (V):

Som jeg også sagde i mit svar til hr. Frank Aaen, så udelukker det ene jo ikke det andet. Men jeg vil sige, at grunden til, at vi faktisk har den mulighed for at kunne udvikle vores samfund i den positive retning, som vi jo alle sammen ønsker, er jo bl.a., at der har været ført en økonomisk politik bakket op af Folketinget igennem de seneste år, som netop betyder, at vi ikke har soldet det overskud op, som der har været i staten og på de offentlige finanser igennem de seneste år. Men vi har netop muligheden for at kunne agere og have nogle manøvrer muligheder i den her meget, meget svære situation, som vi er enige om det er.

Vi kan jo ikke løse alle verdens problemer ved at lave en kreditpakke i Danmark, og det påstår jeg heller ikke, men vi kan løse det, som er problemet for mange, mange virksomheder – og dermed er arbejdspladser i fare – nemlig sikre, at der er en finansiering til de projekter, som er derude i virksomhederne, men som bare ikke kan realiseres, fordi der ikke er lånemuligheder. Det er det, vi gør med den her investering, og så ville det jo have kostet langt, langt mere, hvis vi ingenting havde gjort.

Kl. 10:37

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:37

Line Barfod (EL):

Kommunerne har masser af projekter liggende, som er klar til at sættes i gang, lige så snart de får lov herfra. De har masser af gode projekter, der vil give os bedre skoler – det, som regeringen lovede under valgkampen – der vil sørge for bedre plejehjem, og som vil sørge for plejeboliger til de mange, der står på venteliste. De har masser af projekter, der vil gøre godt for klimaet; det, som regeringen rejser rundt i hele verden og siger man skal gøre. De venter bare på at få lov.

Hvad er grunden til, at Venstre ikke synes, man skulle give kommunerne lov til at få gang i

de projekter, som kan få folk i arbejde, kan få gang i økonomien igen, og som samtidig vil være til gavn både for velfærden og for klimaet? Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor man er så ideologisk fastlåst i, at man kun vil give penge til spekulationer til banker og ikke sætte gang i det, vi har brug for.

Kl. 10:38

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:38

Jacob Jensen (V):

Vi er sådan set ikke så fastlåst, at det gør noget. Vi synes bare, det er ganske fornuftigt, at man ser tingene i en sammenhæng; at man kigger lidt på det sådan med markedsøkonomiske briller på. Jeg ved godt, at det ligger meget fjernt for fru Line Barfod, men det gør det så ikke for mig. Vi siger: O.k., der er nogle projekter, der er nogle i den private sektor, og der er nogle i den offentlige sektor, men der skal jo altså være midler til at kunne få finansieret de her ting.

Der vil vi ikke være med til bare at nationalisere tingene og så sidde som Cæsar og skulle vende tommelfingeren opad eller nedad og vurdere det ene projekt frem for det andet. Vi tror sådan set, at der er nogle, der er meget dygtigere til det end os. Det er derfor, vi lægger op til at sige, at finansieringen skal være på plads, og det kan den komme igennem realkreditinstitutionerne og igennem bankerne.

Det ville altså koste langt, langt mere – både arbejdspladser og velfærd og vækst udeomkring, også i kommunerne – hvis de her ting ikke kom på plads. Det er alle undtagen Enhedslisten altså enige om.

Kl. 10:39

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til hr. Jacob Jensen. Så er det hr. Morten Bødskov som ordfører.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Morten Bødskov (S):

Dansk økonomi er i en meget alvorlig situation: Arbejdsløsheden stiger med rekordfart, og en tsunami af finansiel uro har ramt os. Hver dag mister hundredvis af mennesker deres arbejde, ordrebøgerne i virksomhederne er tomme, og væksten styrteddykker. Jeg tror, omfanget af den krise, vi står i, har overrasket alle. Derfor mener Socialdemokraterne også, at det er en fælles opgave at sikre stabiliteten i dansk økonomi.

Vi i Socialdemokratiet vil ikke stiltiende se på, at dansk økonomi går i knæ, og at lav vækst og stigende arbejdsløshed nu sætter sig som et varigt økonomisk holdbarhedsproblem for dansk økonomi. Derfor skal vi her og nu tage fat om årsagerne til problemerne: Vi skal sikre, at uroen ikke gentager sig, og vi skal træffe de rigtige beslutninger, så der kan holdes en sikker og tryk hånd under dansk økonomi, vækst og beskæftigelse.

Socialdemokratiet støtter derfor de to lovforslag, som vi behandler i dag, og som vedrører bankpakke I og II, men vi mener også, at bankpakkerne åbenlyst ikke kan stå alene. Danmark har brug for en vækstpakke, som kan afbøde krisens værste følger og styrke vores muligheder for at komme stærkt igen.

Vi skal med bankpakkerne sikre den finansielle stabilitet, så sunde virksomheder kan fortsætte og arbejdspladser fastholdes. Samtidig skal vi styrke erhvervslivets konkurrenceevne. Vi skal have fjernet udtjente erhvervsstøtteordninger, de skal målrettes nye vækstmuligheder, og arbejdspladser skal skabes her og nu ved at investere i bedre infrastruktur, uddannelser, klima, skoler, daginstitutioner og også i bedre rammer for hverdagen for vores ældre.

Krisen i dansk økonomi er ikke kommet af sig selv og ej heller kun udefra. Årsagen er i høj grad manglende mådehold og omtanke i bankernes direktioner. Lad os prøve at skrue tiden godt 2 år tilbage:

I september 2006 begyndte den amerikanske boligkrise så småt at vise sig. Herhjemme introduceredes vi for nye ord som subprimelån, Ninja-lån og hedgefonde, og hver dag bød på nye og stadig mere alvorlige økonomiske vurderinger af konsekvenserne af den amerikanske boligboble.

Samme måned – september 2006 – holdt den daværende formand for Finansrådet og ordførende direktør i Danske Bank, Peter Straarup, en tale på Finanstilsynets konference om finansielle kriser. Straarup sagde bl.a., og jeg citerer:

»I dag er det jo stort set umuligt at køre et pengeinstitut ned, selvom man skulle have lyst til det.... Det afgørende er, hvor godt man som pengeinstitut er forberedt på de konjunkturudsving, som enhver økonomi er underlagt.« Sener i talen rejste Straarup følgende spørgsmål: »Går vi en fremtid i møde uden finansielle kriser? Næppe. Men set i bakspejlet, tror jeg ikke, at forudsætningerne for en tilsvarende krise, som den i 90'erne, er til stede.«

I dag ved vi alle, at Straarup tog gruelig fejl. På Finansrådets årsmøde i december måned 2008 var Straarup blevet erstattet af Nordeachef Peter Schütze, og også han kiggede i bakspejlet, og for ham stod bankernes eget ansvar for krisens omfang anderledes klart. Han sagde:

»I det danske finansielle miljø skabte vi et indlånsunderskud på 500 milliarder kroner på ganske få år. Der var så mange spændende udlånsopgaver. Vi fik et alt for afslappet forhold til risiko – ikke mindst kreditrisiko. Og vi overlod alt for meget til matematikken og modellerne samtidig med, at *markederne blev ved med at stige!*«

Det må man sige er klar tale, selv for en bankmand. Det har faktisk vist sig at være muligt at køre endda flere pengeinstitutter i sæk, og vi har med Roskilde Bank set det mest skræmmende eksempel på risikofyldt adfærd og grådighed fra direktionens side. Og krisen i 1990'erne er småting ved siden af det, vi oplever nu. Flere mener, at vi skal helt tilbage til anden verdenskrig for at finde en økonomisk krise, som ligner den, der rammer os lige nu.

Der er ingen tvivl om, at bankernes betydning for dansk økonomi, vores velstand og udvikling er enorm, og med denne bankpakke II tager Socialdemokraterne det for givet, at mådehold og omtanke nu sættes over det alt for afslappede forhold, som man i bankernes direktionslokaler gennem de seneste år desværre har haft til risiko og gambling med stabiliteten i bankernes holdbarhed.

Forud for forhandlingerne om bankpakken havde Socialdemokraterne tre hovedkrav: Grådigheden i bankernes top skulle begrænses. Ikke så meget som én skattekrone skulle gå tabt. Og pengene skulle ikke kunne havne i bankernes kasser, men skulle udlånes til virksomheder og arbejdspladser. Vi mener, at bankpakken er nødvendig, men det er kun ansvaret for stabiliteten og holdbarheden i dansk økonomi og hensynet til danske arbejdspladser, som er årsag til Socialdemokraternes underskrift på aftalen. Der er ingen tvivl om, at bankpakke II havde set anderledes ud, hvis Socialdemokraterne havde siddet for bordenden. Så var der blevet sat en klar stopper for bankdirektørernes grådighed, der var kommet et loft på 2,5 mio. kr. over deres løn, og kontrollen med den finansielle sektor var blevet styrket endnu mere.

Kl. 10:44

Vi er tilfredse med bankpakkens størrelse. De opnåede 100 mia. kr. svarer til, hvad National-

banken vurderer er behovet. Lånemulighederne styrker bankernes egne muligheder for at sikre sig overkommelige lån, som kan sendes videre til virksomheder og investeringer i vækst og beskæftigelse. Renten på de lån, bankerne nu kan få fra staten, er gennemsnitligt på 10 pct. Det er fair, og det er rigtig balance mellem ønskerne om en stabil banksektor og en ordentlig forrentning af skatteborgernes penge.

Så sættes der en kæp i det hjul af grådighed, som har drevet det alt for afslappede forhold til risiko i bankernes ledelser. Hvis et pengeinstitut modtager statslig kapital, indskud, er der forbud mod aktieoptionsprogrammer, forbud mod, at variable lønandele overstiger 20 pct. af den samlede grundløn inklusive pensionen, og der er forbud mod at fratække mere end halvdelen af direktionens løn i instituttets skatteregnskab. For alle banker indføres der derudover et generelt forbud mod aktieoptionsprogrammer og mod, at alle andre variable løndelev kan overstige grundløn inklusive pension med mere end 50 pct.

Samtidig beskyttes bankkunderne bedre. Der indføres et forbud mod programmer med lånefinansieret salg af egne aktier, og Forbrugerombudsmanden får styrkede muligheder for at tage konkrete sager op om aggressiv markedsføring. Samtidig styrkes mulighederne for de danske virksomheder på de voldsomt trængte eksportmarkeder. Der etableres en 3-årig låneordning med en samlet ramme på 20 mia. kr.

Alt i alt mener Socialdemokraterne, at bankpakke II er nødvendig, men den er ikke nok til at sikre, at dansk økonomi kommer styrket ud af krisen. I de første 2 uger af januar måned har ca. 2.000 danske lønmodtagere fået en varsling om fyring. Problemerne løser sig ikke af sig selv. Derfor er det også Socialdemokraternes holdning, at Danmark har behov for en ny vækststrategi, der kan virke nu og modgå et voldsomt tilbageslag i vækst og beskæftigelse, og som samtidig understøtter den langsigtede, holdbare udvikling af dansk økonomi – en vækstpakke, der øger de offentlige investeringer til forbedring af bl.a. skoler, sygehuse og til vedvarende energi, så arbejdspladser her og nu kan fastholdes.

Vækstpakken skal forbedre mulighederne for at udvikle og etablere virksomheder i Danmark med fokus på regelforenklning, øget forskning og ikke mindst en gennemgribende målretning af udtjente erhvervsstøtteordninger. Skattesystemet skal omlægges, så skatten på arbejdsindkomst kan sænkes markant, skattehuller kan

lukkes og hensynet til et bedre miljø kan fremmes.

Sidst, men ikke mindst skal besparelserne på uddannelserne stoppes, så flere unge får den alt-afgørende kompetencegivende ungdomsuddannelse, ikke mindst til gavn for dem og det her lille lands fremtidige vækst.

Der er nogle i debatten, der mener, at det kan være sundt for dansk økonomi, at vi får mellem 100.000 og 125.000 arbejdsløse. Som Socialdemokrater er vi meget, meget uenige i dette synspunkt. For os er en arbejdsløs ikke bare et tal i en statistik eller en tabel, men en personlig tragedie, drømme, der brister, og familier og børn med en hverdag, der bliver sværere at få til at hænge sammen.

Vi skal gøre, hvad vi kan, for at undgå et voldsomt tilbageslag i dansk økonomi. Og på trods af store uenigheder også i denne sal og klare forskelle på synspunkterne i debatten om den førte politik, bør vi da være enige om en ting, nemlig at stabiliteten og holdbarheden i dansk økonomi skal fastholdes. Derfor forventer Socialdemokraterne også, at regeringen påtager sig sit ansvar for at sikre, at skaderne som følge af den finansielle uro minimeres, så økonomisk nedtur ikke veksles til endnu voldsommere tilbageslag i væksten og endnu mere markant stigende arbejdsløshed. Det er et arbejde, som Socialdemokraterne forventer, at regeringen påtager sig, og vi forventer, at det kommer til at ske i bred enighed i Folketinget.

Med disse ord kan Socialdemokraterne tilslutte sig lovforslagene vedrørende bankpakke II og ændringerne af bankpakke I, og vi afviser samtidig beslutningsforslaget fra Enhedslisten.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 10:48

Frank Aaen (EL):

Vi er ikke enige i Socialdemokratiets tilslutning til bankpakken, som den ligger her, men jeg vil sige, at vi undervejs i debatten indimellem var begejstrede for Socialdemokratiets udmeldinger: Forslaget om, at der skulle sidde en person i bestyrelsen i bankerne for at føre lidt kontrol med, hvad pengene bliver brugt til, forslaget om måske at lave en statslig udlånsfunktion for at have kontrol med, hvad pengene bliver brugt til, forslaget om at man skulle gøre en øjeblikkelig indsats for beskæftigelsen, altså gøre noget ved de reelle problemer, der er i økonomien.

Derfor undrer det os, at man indgår en aftale, hvor man udelukkende hjælper VKO med at forære penge til bankerne, mens man bliver hældt ned af brættet på alle de andre punkter og så oven i købet i dag siger, at man er imod Enhedslistens forslag om at gøre noget ved problemerne. Er det nu så stærk en oppositionspolitik, som man kunne ønske sig, at hjælpe med at forære penge til bankerne og så i stedet være helt uden for, når det drejer sig om de reelle problemer for almindelige mennesker?

Kl. 10:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:49

Morten Bødskov (S):

Som jeg også sagde i min ordførertale, og det er jo også fremgået tydeligt af debatten, havde den her bankpakke set anderledes ud, hvis Socialdemokraterne havde haft 90 mandater i den her sal. Så havde der været et langt stærkere indgreb over for den grådighed, vi har set de senere år udvikle sig i bankernes direktionslokaler. Der havde været et loft på 2,5 mio. kr. over lønnen. Der havde også været en langt stærkere kontrol med hele den finansielle sektor. Der er ingen tvivl om, at Socialdemokraterne var klar til at gå meget længere og har også præsenteret regeringen og offentligheden for forslag, som kunne styrke kontrollen langt mere end det, der kom ud af den her aftale. Det var også Socialdemokraternes indstilling, netop for at sikre at vi kunne få udlån til virksomhedernes vækst og beskæftigelse, at vi var klar til at lave en udenomsfacilitet, hvor man kunne låne eventuelt af et statsligt foretagende.

Vi synes, at den her bankpakke har bidraget til, at vi kommer et skridt i den rigtige retning, og jeg tror, at også Enhedslisten må have øje for, at hvis alternativet er nul, er alternativet meget værre end det, der ligger på bordet nu.

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 10:51

Frank Aaen (EL):

Det, regeringen ville, og som den sammen med Dansk Folkeparti havde flertal for, nemlig at forære pengene ret betingelsesløst til bankerne, bliver jo gennemført nu. Det, der undrer, er, at Socialdemokratiet og SF hjælper med at få det gennemført. Samtidig hermed er alle de fornuftige ting, som oppositionen mener der skulle til, og som hr. Morten Bødskov lige har opregnet, og

som vi langt hen ad vejen er enige i, forsvundet ud i den blå luft. Der er ikke udsigt til nogen som helst form for flertal for det.

Så vil jeg sige, at så er det normale politiske håndværk at sørge for, at man får det med i en aftale, hvor regeringen får det, den vil have, nemlig 100 mia. kr. til bankerne, samtidig med at oppositionen får det, den vil have, nemlig hjælp til almindelige mennesker. Hvis ikke man kan få det, er det jo bedre at sige, at her er forskellen. Her er forskellen på oppositionen, der vil noget for almindelige mennesker, og så VKO, som vil noget for bankerne. Havde det ikke været langt stærkere?

Kl. 10:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:52

Morten Bødskov (S):

Der er ikke tale om, at vi betingelsesløst stiller 100 mia. kr. til rådighed for bankerne i den her aftale. Det tror jeg også godt hr. Frank Aaen ved, hvis han kigger ned på den tekst, der ligger på bordet foran ham.

Der er tale om en ganske udmærket forrentning af skatteborgernes penge, og det var et af de tre hovedkrav, som jeg også læste op i min ordførertale, som Socialdemokraterne havde med til forhandlingsbordet. Når det så er sagt, er det klart, at med 90 mandater til Socialdemokratiet i den her sal, havde den her aftale set helt anderledes ud. Så ville der som sagt blive grebet stærkere ind over for den grådighed, vi har set de senere år udvikle sig i bankdirektionernes lokaler. Der ville også være en langt stærkere kontrol med den finansielle sektor, således at vi kunne få bedre fat omkring roden til de problemer, som eksempelvis den nuværende formand for Finansrådet jo også selv er enig i har galoperet for meget i den finansielle sektor.

Vi synes, at den aftale, der er lavet, er landet som en fornuftig balance mellem de to hensyn, som vi mener skal være helt centrale lige nu, nemlig hensynet til stabilitet i den finansielle sektor og muligheder for, at pengene kan komme ud og virke i virksomhederne til vækst og beskæftigelse i samfundet i øvrigt.

Kl. 10:53

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:53

Simon Emil Ammitzbøll (UFG):

Tak for det. Det ville have været anderledes, hvis Socialdemokraterne havde været ved magten, sagde ordføreren, så ville kontrollen med banksektoren blive større, og grådigheden i direktionslokalerne ville der blive sat en stopper for. Det første er vel bare et udtryk for, at man ville lade staten gå ind og være bank på en måde, som ikke hører hjemme i et samfund som vores.

Til det andet omkring grådighed: Er det virkelig den vigtigste forskel for Socialdemokraterne, at man kan gå ind og sætte et loft for bankdirektørers lønninger? Det har kun en ud af to mulige konsekvenser, nemlig 1) at det ændrer minimalt på den enkelte banks regnskab, eller 2) at man ikke kan tiltrække nær så kvalificerede direktører i ledelsen af danske banker. Hvis der er noget, vi har brug for i øjeblikket, er det vel kvalificerede folk i toppen af danske banker, og ikke det modsatte.

Kl. 10:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:54

Morten Bødskov (S):

Nu skal man jo selvfølgelig passe på, hvad man siger her, men jeg synes nu nok, at hvis man ser på, hvad der er sket i den finansielle sektor, måske i bankverdenen, i de senere år, kan man se, at der temmelig sikkert er en hel del, der er meget kvalificerede til deres opgave. Men jeg tror også, man må sige, at der er nogle, der har skudt ved siden af skiven på den parameter.

Altså, der er og har været en akse af grådighed i den finansielle sektor, som har været med til at drive bankernes direktioner ud i en usædvanlig risikofyldt adfærd. Det har stået fuldstændig klart, og det undrer mig virkelig såre, hvis et partiskifte kan betyde, at man har fjernet sig så meget fra den virkelighed, som har udspillet sig i debatten om, hvordan bankerne har håndteret deres ansvar for at bidrage til både stabilitet i egen økonomi og holdbarhed i den danske samfundsøkonomi.

Kl. 10:55

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:55

Simon Emil Ammitzbøll (UFG):

Jeg tror sagtens, man gerne vil have ansvarlighed, også inden for banksektoren, men den grænse, som Socialdemokraterne mener der skal

være for lønninger til en bankdirektør, ligger jo ca. 1,5 mio. kr. under, hvad en direktør får i et statsligt medieselskab, bare for at tage et eksempel.

Hvordan tror Socialdemokraterne at man bedst tiltrækker de kvalificerede folk i ledelsen af danske banker? Er det ved at lave en løn, der er konkurrencedygtig med løn for job i udlandet eller i andre sektorer, eller er det ved at lave en løn, der bliver lavere end den, som velkvalificerede folk kan få andre steder? Det er jo et rent misundelsesforslag, der spiller på de allerlaveste instinkter, nemlig: Uha, de må søreme ikke få så mange penge.

Vi får jo ikke mere kvalificerede bankdirektører af at sætte et lønloft. Og med hensyn til den model, man har lavet – fred være med den; den gør bare, at resultatet bliver lidt anderledes – er sandheden jo, at man ikke tiltrækker kvalificerede folk ved at lave lønloft.

Kl. 10:56

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:56

Morten Bødskov (S):

Det er på ingen måde noget problem. Og hr. Simon Emil Ammitzbøll ville jo også, hvis han havde fulgt lidt med i debatten, se, at det socialdemokratiske forslag på ingen måde er enestående. Det hænger fuldstændig sammen med de krav, der i andre lande her i Europa, i USA bliver stillet til bankernes ledelser, hvis man skal have adgang til den kredit, som staterne stiller til rådighed lige for øjeblikket.

Så sent som i går var der referater i danske medier om en ophedet debat mellem den franske præsident og de franske bankdirektører. Den franske præsidents indgang var fuldstændig den samme som Socialdemokraternes. Tyskland har med det samme eksempel et lidt andet loft, men diskussionen har også været dér. Man er fuldstændig på linje. Når vi stiller så mange penge til rådighed til en sektor, hvor man har haft en akse af grådighed, som sektoren nu selv indrømmer har været med til at skabe ustabilitet, usikkerhed og uholdbarhed i bankernes egen økonomi, så er det fuldstændig rimeligt, at vi stiller de krav, som Socialdemokraterne startede med at stille, inden vi gik ind i de her forhandlinger, nemlig at vi skal have brudt denne grådigheds akse, også i den finansielle sektor.

Kl. 10:57

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 10:57

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Morten Bødskov i, at vi skal begrænse grådigheden, og jeg er også helt enig i, at man altså sagtens kan klare sig for en løn på 2,5 mio. kr.

Til gengæld er der jo en række andre mennesker, der i de her dage står med et problem med hensyn til at kunne klare deres økonomi, når de bliver fyret, fordi dagpengene halter så langt bagefter. Dagpengedækningen er jo faldet voldsomt over de senere år, så det for mange er under halvdelen af deres løn, de kan regne med at få i dagpenge.

Så derfor vil jeg høre, om Socialdemokraterne støtter, at vi skal hæve dagpengene, så vi kan sikre, at de mange, der nu bliver arbejdsløse, også får en dagpengedækning, der gør, at de ikke må gå fra hus og hjem, og som gør, at de forhåbentlig kan opretholde en nogenlunde levestandard, indtil de igen får arbejde, og så vi dermed kan holde fast i den berømte flexicurity-model.

Kl. 10:58

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:58

Morten Bødskov (S):

Vi støtter en strategi, der sikrer, at de, der er på dagpenge, får et arbejde. Det er derfor, Socialdemokraterne i dag – jo bl.a. – har fremsat et forslag til en vækstplan, som bl.a. indeholder, som det er omtalt i medierne i dag, store fremrykninger af offentlige investeringer i veje og renoveringer af den kollektive trafik for dermed at sætte gang i beskæftigelsen.

Vi tror, at det bedste, der kan ske for almindelige lønmodtagere, uden sidestykke er, at vi undgår, at de havner i arbejdsløshed, og at de får et arbejde. Det er derfor, Socialdemokraterne har foreslået det i dag; det er derfor, vi har fremsat forslaget om og her som sagt ønsker en vækstplan.

Derudover burde det også fremgå meget tydeligt, at Socialdemokraterne var meget store modstandere af regeringens forslag her i efteråret om at halvere perioden for, hvornår man kan modtage dagpenge, hvilket jo vil give betydelige forringelser for dagpengemodtagernes hverdag.

Kl. 10:59

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 10:59

Kl. 11:01

Line Barfod (EL):

Jeg helt enig i, at det bedste vil være, hvis folk kommer i arbejde. Så kan man jo undre sig lidt over, at Socialdemokraterne synes, at de skal i arbejde ved at bygge motorveje i stedet for at komme i gang med at investere i skinner og kollektiv trafik, i velfærd og i klima, men dermed burde Socialdemokraterne jo også kunne støtte Enhedslistens forslag om, at der skal gang i investeringerne.

Men nu er der jo altså en del mennesker, der bliver arbejdsløse i de her dage. Og derfor vil jeg gerne have svar på mit spørgsmål: Mener Socialdemokraterne, at vi skal hæve dagpengene, så folk kan få en ordentlig dækning, når de bliver arbejdsløse, og ikke må gå fra hus og hjem?

Kl. 11:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:00

Morten Bødskov (S):

Som jeg har sagt i min ordførertale, og som det også er fremgået meget, meget klart, lige siden Socialdemokraterne fremlagde sit finanslovudspil i august måned, er der behov for en vækststrategi for Danmark. Jo før, jo bedre, for hver eneste dag, der går, havner 100-200 mennesker i arbejdsløshedskøen.

Det skal vi undgå, og derfor skal vi have skabt job i Danmark. De penge, vi har, skal vi bruge på at skabe job, således at folk kommer i arbejde. Det kan gøres, ved at man fremrykker investeringer i trafikken, den kollektive trafik og i vejene, således at vi får mere fremkommelighed og bedre trafikale forhold i øvrigt. Det kan også gøres, som jeg sagde i min ordførertale, ved en række andre offentlige investeringer i klima, uddannelser, sygehuse, skoler og daginstitutioner, som jeg forstår at Enhedslisten selvfølgelig er enig med Socialdemokraterne i.

Danmark har behov for en vækststrategi. Det vil være den suverænt mest målrettede anvendelse af de midler, vi har, hvis vi kunne bruge dem til at styrke væksten i det danske samfund og undgå, som det sker i de her dage, at mange hundrede mennesker havner i arbejdsløshedskøen, altså undgå, at der kommer flere, og at de hænger fast for længe.

Kl. 11:01

Formanden:

Der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger. Tak til hr. Morten Bødskov, og så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

(Ordfører)**Colette L. Brix (DF):**

Vi behandler i dag to lovforslag om kreditpakken og et ændringsforslag fra Enhedslisten. Det har været et intenst forløb med meget koncentreret udvalgsarbejde. Fra starten synes jeg at der har været tale om en meget dygtig og kvalificeret indsats fra både Økonomi- og Erhvervsministeriets side og fra Nationalbankens side. Nu hastebehandler vi så kreditpakken på rekordtid, så loven kan træde i kraft i starten af februar. Det er ganske imponerende. Det er håndværksmæssigt kram og et godt politisk arbejde.

Vi har fra Dansk Folkepartis side fået mulighed for at sætte et par vigtige fingeraftryk. For os har det været meget vigtigt at begrænse statens indflydelse mest muligt i forbindelse med kapitalindskuddene. Med den endelige aftale får staten bestemmende indflydelse i form af konvertering til aktier, hvis den ansvarlige lånekapital, hybrid kernekapital, kommer over 35 pct. af bankens kernekapital. Det er de krav, som det kommende kapitalkravsdirektiv fra EU lægger op til.

Vi tror på, at det i sidste ende er bedst at have et banksystem, der så vidt muligt fungerer på markedsvilkår under skarp overvågning af Finanstilsynet. Med denne kreditpakke får vi både forbedret den første bankpakke og får tilført op til 75 mia. kr. i lånekapital til banker og 25 mia. kr. til realkreditinstitutterne. Det er vigtigt, at pengene kommer ud og arbejder i virksomhederne ikke mindst i de mindre virksomheder. Hvis gearingen er syv gange, vil der kunne komme over 500 mia. kr. ud til virksomheder og borgere. En del vil dog gå til polstring af bankerne, måske halvdelen, så der netto vil kunne tilføres samfundet nær ved 300 mia. kr. Det er positivt, at der følges op på kreditpakken, så det sikres, at disse mange milliarder kroner kommer ud og arbejder i samfundet. Der har i de seneste dage været meget kritik af, at kreditpakken ikke vil virke og tilføre kapital til samfundet. Det tror jeg nu ikke, men vi skal selvfølgelig følge udviklingen nøje. Hvis det ikke sker i tilstrækkeligt omfang, må vi eventuelt ind og se på, hvorfor det ikke sker og eventuelt foretage justeringer.

Ændringerne af direktør lønningerne er sket som et kompromis, som sender et stærkt signal om mindre grådighed og mindre uansvarlig adfærd i banksektoren.

Vi låser også aktieoptioner fast, begrænser bonusordninger m.m., i den tid det her varer.

Ikke mindst er vi glade for, at der sker forbud mod lån til køb af bankens egne aktier. Kunderne skal nu selv have pengene med, hvis de vil købe bankaktier. Det er sund fornuft, men det er trist at se, at mange personer er blevet vildledt og kommet galt af sted i visse banker.

Til sidst vil jeg sige, at jeg håber, at vi i udvalgsarbejdet kan få belyst, hvordan vi bedre sikrer de mindre virksomheders eksport. Eksporten er på katastrofekurs, og vi ser den største nedgang siden anden verdenskrig, og måske bliver det værre. Derfor er det meget glædeligt, at der i sidste øjeblik også kom en eksportpakke med, så Eksport Kredit Fonden får en låneramme på 20 mia. kr., men vi må ikke glemme de korte kreditter, mulighederne for at få fastsat en fast rente ved længerevarende eksport og bedre forhold for de kollektive eksportfremstød, som er meget vigtige for nye og mindre virksomheder, der skal ud på eksportmarkederne.

Med disse bemærkninger støtter vi både L 102 og L 103. Til gengæld støtter vi ikke beslutningsforslaget fra Enhedslisten. De har ikke været med i forhandlingerne, og deres forslag handler mest om at nationalisere bankerne. Som tidligere nævnt her i Folketingssalen støtter vi ikke disse tanker, og derfor støtter vi ikke forslaget.

Kl. 11:05

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:05

Frank Aaen (EL):

Tak. Nu kommer vi tilbage til vores beslutningsforslag, og jeg vil bare sige, at der ikke står et ord om at nationalisere banker i vores forslag. Så hvis det er det, fru Colette L. Brix har fået ud af at læse vores forslag, vil jeg anbefale et forsøg mere på at se, hvad indholdet i det faktisk er. Det er nemlig beskæftigelse for håndværksmestre, som Dansk Folkeparti talte om, og hjælp til dem, der står til at miste deres hus.

Men jeg forstår, at Dansk Folkeparti synes, at det er så fint at stille penge til rådighed for bankerne uden nogen som helst krav til, hvad de skal bruge pengene til. Og så siger man samtidig, at det er vigtigt, at pengene kommer ud til virksomhederne og håndværksmestrene.

Hvad er der i den pakke fra regeringens side og fra Dansk Folkepartis side, som sikrer bare en eneste krone til håndværksmestre?

Kl. 11:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:06

Colette L. Brix (DF):

Nu ved jeg godt, at det ikke ligger til hr. Frank Aaen at kunne forestille sig, at bankdirektører også er købmænd. Når de penge kommer ud nu, og hvis de søger – for vi aner jo ikke, om de søger; vi ved ikke, hvor mange banker der søger de penge, der bliver stillet til rådighed – så ville det da være fjollet håndværksmæssigt og forretningsmæssigt, hvis der kom nogle håndværkere og nogle mennesker, der var kommet lidt i klemme, ind og søgte om et lån, og man kunne se, at de folk altid havde overholdt deres forpligtelser.

Hvad er det, bankerne lever af? Jamen det er jo kunderne, så selvfølgelig vil der da blive nogle udlån til virksomhederne. Det er da fuldstændig soleklart.

Alt var jo stagneret – det ved vi jo udmærket godt, det har vi jo set den sidste tid – fordi de ikke kunne få deres penge i udlandet, og fordi det simpelt hen var svært at få gearet noget som helst til at give arbejde ude i befolkningen. Og det er det, det her gør noget ved.

Jeg er fuldstændig overbevist om, at bankerne da ikke er så fjollede købmænd, at de ikke, hvis de tager de penge, vil låne ud. For hvad er det, en bankvirksomhed lever af?

Kl. 11:07

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:07

Frank Aaen (EL):

Ja, indtil videre har de prøvet at leve rigtig godt af at spekulere pengene i amerikanske svindlere, i Stein Bagger-projekter og i boligprojekter, hvor det var vidtløftige mennesker, der satte noget i gang, der bare buldrede ned med store under-skud. Og der er ikke noget som helst i den her pakke, der gør, at bankerne ikke bare kan fortsætte i det spor – overhovedet ingenting.

Når vi så tager håndværksmesteren, så er håndværksmesterens problem ikke, at der ikke er penge at få. Håndværksmesterens problem er, at der ikke er ordrer. Og det er også sådan, at hvis en bank – så kloge er de dog trods alt – skal låne ud til en håndværksmester, vil de gerne høre, om der er nogle ordrer at låne ud til. Det er derfor, man har fejlet totalt med det her ved bare at give pengene til bankerne i stedet for at sikre, at håndværksmesteren fik nogle ordrer, for så ville de renovere skoler.

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:08

markedsføre sig, det er jo ikke, at der står en masse forbrugere og gerne vil bygge et hus eller skifte køkken ud eller andet og bare har svært ved at vælge, hvilken håndværksmester de skal bruge. Problemet er jo, at de alle sammen lige nu lader være med overhovedet at ville sætte nogen byggeprojekter gang.

Kl. 11:08

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at det jo foregår sådan, at når man har en virksomhed – det ved hr. Frank Aaen jo godt – er man nødt til at markedsføre sig selv. Og i de her tider, hvor det er endnu værre, hvor der kommer endnu færre kunder, skal der markedsføres, for vi skal jo trække kunderne til – og det koster penge, rigtig mange penge. Det gør det både for håndværksmestrene, detailhandelen og hele det danske forbringsnet. De mangler penge. Man er nødt til at markedsføre og fortælle, hvad det er, man laver, og hvad det er, man gerne vil sælge. Det nytter jo ikke noget, at alle de der ting ikke kommer ud til forbrugerne. Forbrugerne skal se, hvad det er. Selvfølgelig skal de det.

Derfor har vi brug for, at der kommer gang i byggeriet igen, vi har brug for, at der kommer gang i investeringerne. Og her vil jeg bare høre: Har Dansk Folkeparti nogen som helst forslag til, hvordan vi igen får gang i byggeriet, hvordan vi får gang i økonomien, så folk kommer i arbejde, og hvad vi gør for de mange, der i disse dage risikerer, at deres hus går på tvangsauktion, så de må gå fra hus og hjem?

Kl. 11:11

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:11

Colette L. Brix (DF):

Om det første vil jeg gerne sige til fru Line Barfod, at det jo er sådan, at vi nu har lavet de her bankpakker, kreditpakker, og nu skal det ud og virke. Nu er vi nødt til at se, hvordan det her virker. Vi skal jo ikke tale om offentlige investeringer i forbindelse med det her, det er slet ikke med i det, jeg har forberedt mig til i dag. Lad nu det ligge, vent, det kommer måske, hvad ved jeg? Og så må det aftales, hvad man skal gøre, om man skal fremrykke noget af det, eller hvad man gerne vil gøre.

De ting, vi har her, er bankpakke I og kreditpakken, og det er det, vi skal ud og få til at virke her i februar måned. Lad os nu tage det slag først. Man har altid så travlt med at komme videre og presse alt muligt andet ind, dagpenge og jeg ved ikke hvad. Hold nu fokus på det, det handler om i dag.

Så spørger fru Line Barfod, om vi vil gøre noget for alle de mennesker, der går konkurs med deres huse. Jeg vil gerne sige, at det jo desværre altid har været sådan, at hvis folk har lånt for meget og køber et hus med for lidt luft i økonomien, så er de gået konkurs. Det er jo risikoen ved at købe noget, det ved vi jo alle sammen. Det er det samme, hvis man åbner en forretning, så tror man jo også, at det her skal man nok klare. Men vi går jo heller ikke ind og redder forretninger, hvis de går nedenu og hjem. Vi kan jo ikke redde alt og alle, det kan jo ikke lade sig gøre. Vi prøver på at give nogle redskaber nu, så det her løftes, og det tror jeg på at det gør.

Kl. 11:09

Formanden:

Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Line Barfod (EL):

Det er svært lige at komme i tanke om særlig mange af de danske banker, der ikke har været involveret i de her store spekulationseventyr både i udlandet og i Danmark, været involveret i diverse Stein Bagger-projekter, boligspekulantprojekter og andet, men fru Colette L. Brix siger, at det bare er markedsføring, det drejer sig om. Problemet er jo ikke, at vores håndværksmestre og andre virksomheder ikke er gode nok til at

Formanden:

Så er det fru Line Barfod.

Kl. 11:12

mark igen kan få en god tilværelse, have deres daglige arbejde. Det er bare det, vi prøver på, og jeg tror på, at det lykkes. Ellers havde vi ikke været med til det her. Vi tror på, at det lykkes.

Kl. 11:14

Line Barfod (EL):

Der er det jo så nok, at der er en enorm forskel på Dansk Folkeparti og Enhedslisten. Dansk Folkeparti foretrækker at sige: Når det går rigtig godt for bankerne, skal bankerne have lov at beholde alle de mange milliarder, de tjener på spekulation, og når det går rigtig dårligt for bankerne, skal alle skatteborgere være med til at poste milliarder i bankerne, for de skal ikke gå konkurs, hvis det går dårligt. Men de almindelige mennesker, der bliver ramt af følgerne, de almindelige mennesker, der mister deres arbejde, og som derfor ikke kan betale af på deres hus, så huset bliver sat på tvangsauktion, skal derimod bare gå fra hus og hjem, for de skal være ansvarlige.

Jeg foretrækker altså at holde fast i, at bankdirektøren har at være ansvarlig, og det, vi politikere skal sørge for at bruge skatteborgernes penge til, er at sikre, at der er gang i beskæftigelsen, og at sikre, at folk ikke må gå fra hus og hjem. Det er det, vi er kommet med forslag til, det beslutningsforslag, som vi også behandler under den her debat. Og jeg forsøger at få et bud fra Dansk Folkeparti på, om ikke man vil være med til at gøre noget for at få gang i beskæftigelsen og for at sikre, at folk ikke må gå fra hus og hjem.

Kl. 11:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:13

Colette L. Brix (DF):

Jamen det er jo det, vi gør med det her, vil jeg sige til fru Line Barfod. Det er jo det, vi gør. Vi sætter noget i gang derude, vi sætter noget i gang i de slunkne kasser i bankerne, så de kan gå ud og begynde at give nogle lån og de kan begynde at arbejde igen. Vi er jo nødt til at foretage os noget. Hvis vi nu ikke havde gjort det, skal jeg da lige love for, at fru Line Barfod var røget op af stolen og havde sagt: I er vel nok uansvarlige, både regeringen og støttepartiet Dansk Folkeparti, for I har ingenting gjort. Vi kender jo den svada, der kommer hele tiden. Vi ved jo lige præcis, hvad der bliver sagt.

Vi har gjort noget nu. Vi forsøger at gøre noget. Vi forsøger at tage brodden af den her finanskrise, åbne op for markederne, åbne op for virksomhederne, åbne op for, at hr. og fru Dan-

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til fru Colette L. Brix. Og så er det hr. Jesper Petersen som ordfører.

Kl. 11:14

(Ordfører)**Jesper Petersen (SF):**

Danmark og verden er midt i en finansiell krise, der nu breder sig til at være en egentlig økonomisk krise med fyringer og stigende arbejdsløshed til følge. Den utøjlede liberalisme har spillet fallit, og det at lade den finansielle sektor have frit spil har ført til et kollaps, der har store konsekvenser for almindelige mennesker og samfund over hele verden.

Borgerlige regeringer, som der desværre stadig er for mange af i verden, har igen og igen måttet erkende, at markedet må styres, og at banker i større eller mindre grad har skullet nationaliseres eller reddes. Selv den nu afgåede George Bush fik nærmest sovjetiske tendenser mod slutningen af sin embedsperiode. Ultraliberalisternes idé om et ukontrolleret marked har slået fejl.

Den pludselige finansielle omvæltning har fået det frem i lyset, at der er blevet lånt penge ud til alt for usikre projekter, og at bankerne har langt flere penge ude at svømme i forhold til deres indestående, end hvad der har været sædvanligt. Med udsigt til, at virksomheder og borgere ville kunne få opsagt lån i stor stil, og at virksomheder og borgere ville kunne få svært ved at optage nye lån med yderligere tilbagegang i økonomien og beskæftigelsen til følge, har SF været enige i vurderingen af, at der er behov for en kreditpakke. Vi har været klar til at vise beslutsomhed og handlekraft, sætte vores mandater i arbejde og tage medansvar for at håndtere krisen, som vi også gerne ville i forbindelse med loven om finansiell stabilitet i efteråret, men hvor forligskredsen desværre blev holdt mere snæver.

Kreditpakken er ikke lavet for bankernes skyld, tværtimod bærer de en del af ansvaret for krisen. Pakken er lavet for at begrænse den økonomiske tilbagegang og lægge sporene ud til ny vækst og dermed fastholde arbejdspladser i Danmark. Der er tale om en helt nødvendig pakke i en økonomisk svær situation. Den er ikke

tilstrækkelig, der skal mere til – offentlige investeringer – men det her er noget af det arbejde, der skal gøres. Hvis bankerne ikke har kapital nok, bliver de for forsigtige i forhold til at låne ud. Lidt forsigtighed er naturligt og rigtigt, når konjunkturerne vender, men det må ikke være manglende kapital, der udløser et låneafslag til et fornuftigt projekt.

Nu er vi noget af vejen. Bankpakken skal give mulighed for fortsatte eller nye kreditter til gode projekter, der giver arbejdspladser, vækst og skatteindtægter. Men hvis ikke der er noget at bestille for virksomhederne, er der jo ikke noget at låne penge ud til. Derfor er næste skridt i at afværge den finansielle krises skadelige konsekvenser at sætte ind med offentlige investeringer i skoler, plejehjem, infrastruktur og energirenoveringer. Det vil virke langt bedre end de ufinansierede skattelettelser, som også er fremme i debatten, og vi burde have taget fat på det arbejde allerede med pakken her. Nu tager vi skridtet, og så må vi videre med de offentlige investeringer efterfølgende.

Det er kredittapakken, vi står med. Den gør det muligt for banker og realkreditinstitutter at låne op til 100 mia. kr. mod en fornuftig rente til staten. Staten tager sig altså godt betalt for den kapital, der indskydes. Den rente, bankerne skal betale til staten, er individuelt fastlagt, men vil i gennemsnit være på 10 pct. Kredittapakken kan derfor i sidste ende vise sig at være en god forretning for staten.

SF har været med til at få en særlig kredit til eksportvirksomheder ind i ordningen. Der indgår en øget regulering, en styrkelse af Finanstilsynet og Forbrugerombudsmandens muligheder samt en stramning af kravene til bankerne i pakken. Men selvfølgelig ville pakken have set anderledes ud, hvis der havde været 90 mandater bag SF's ønske til pakken, som også den socialdemokratiske ordfører nævnte. Vi havde gerne set, at staten havde købt aktier i bankerne og på den måde fået styrket indflydelse via udpegede repræsentanter. Vi havde gerne set yderligere krav til bankerne, bl.a. i forhold til krav til bestyrelserne, krav om henlæggelser fra bankens side, så bankerne indbetalte et beløb til at styrke dem imod dårligere tider i fremtiden, og en spredning af deres risici, så det ikke kun er det enkelte lån, men også sammensætningen af udlån, der bliver set på. Flere af de her krav kunne have været endnu skarpere, og de kunne have været gjort permanente.

SF havde også gerne set, at banker, der på den måde er understøttet af adgangen til statslig forpligtelse, forpligter sig til ikke at donere penge til politiske partier, så der ikke kan sås tvivl om bankernes politiske uafhængighed i de her sager. De krav var der desværre ikke politisk opbakning til, men det gør ikke kredittapakken mindre nødvendig. Og der er blevet sat nogle vigtige politiske aftryk på en helt nødvendig kredittapakke:

Toppen er blevet taget af bankernes grådighed, vi har lagt en begrænsning for, hvor stor en del af bankdirektørernes løn der kan trækkes fra i skat. Dermed er staten og skatteborgerne ikke med til at betale de urimelig høje lønninger – de går alene fra bankens overskud. Der er blevet aftalt et forbud mod aktieoptioner, og der er blevet strammet op over for salg af bankens egne aktier til kunderne.

Næste skridt må være en aftale om en vækstpakke, som altså gerne skulle have været der allerede nu, så virksomhederne får noget at lave og fyringerne standser. Det er samme strategi, jeg har hørt Socialdemokraterne anbefale, og som også ligger i dele af Enhedslistens beslutningsforslag, som vel mere er en markering end en aktuel politisk mulighed. Det er helt i orden, men SF har valgt at forholde sig til de politiske og økonomiske realiteter og sætte vores mandater i arbejde for at få det bedst mulige resultat med kredittapakken.

Først og fremmest skal vi nu hurtigst muligt have øget de offentlige investeringer. Vi skal give kommunerne lov til at gå i gang med de mange projekter, de har liggende, og som de mange steder gerne vil føre ud i livet, men som de ikke kan på grund af anlægsloftet. Vi skal have sat gang i renoveringen af skoler og ældreboliger og almentnyttigt byggeri, sygehuse, infrastruktur og alt det offentlige byggeri, der trænger til at blive opdateret til moderne energistandarder, hvor varmen og energien i dag fiser ud mellem sprækkerne.

Det vil være en gevinst for beskæftigelsen, den økonomiske vækst og miljøet – projekter, der alligevel skal laves på et eller anden tidspunkt, som er blevet skubbet foran os, og som er afgørende for vores fremtid, fordi de vil være med til at gøre os uafhængige af fossile brændstoffer og udemokratiske regimers leverancer af olie og gas. Nu har vi chancen for at sætte tryk på den udvikling til gavn for miljøet, Danmarks sikkerhed og dansk økonomi og vores fremtidige eksport. Vi mener godt, at det offentlige for-

brug generelt kan øges, f.eks. også til at sikre efteruddannelse og omskoling af de mange, der bliver fyret nu, og til at genindføre hjemmeserviceordningen, skolepraktikken m.m. Det er investeringer, vi skulle have foretaget uanset hvad, men hvor det altså også er rigtigt og nødvendigt at lave en kreditpakke, for at samfundet ikke går yderligere i stå.

Så SF kan altså ikke støtte beslutningsforslag nr. B 85, men vil stemme for de to lovforslag om den nødvendige kreditpakke.

Kl. 11:20

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning til hr. Frank Aaen.

Kl. 11:20

Frank Aaen (EL):

Der var meget af det, hr. Jesper Petersen sagde, som vi i Enhedslisten er fuldstændig enige i. Men vil SF's ordfører ikke erkende, at de lovforslag, der ligger på bordet til forhandling i dag fra regeringens side, drejer sig om betingelsesløst at stille 100 mia. kr. afdragsfrit til rådighed for bankerne, uden at staten på noget tidspunkt kan kræve at få pengene tilbage? Man kan så få en forrentning af pengene, men man løber samtidig en enorm risiko; risikoen er stor, det er jo derfor, bankerne ikke kan låne de penge på det private marked.

Alt det gode, hr. Jesper Petersen sagde, om at der er brug for – og som vi er enige i at der er brug for – er ikke med, overhovedet ikke. Oven i købet har vi hørt Dansk Folkeparti sige, at SF og Socialdemokratiet slet ikke skal være med i den næste pakke, hvis der kommer en vækstpakke. Altså, hvis man gerne vil være i opposition og vinde næste valg – og det vil vi jo gerne, også i Enhedslisten – er det så kloget at gå med til sammen med VKO at forære bankerne 100 mia. kr. og så renoncere på, at man ikke får de vigtige ting igennem?

Kl. 11:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:22

Jesper Petersen (SF):

Efter at nærmest samtlige andre ordførere også har sagt det, står det efterhånden klart, at der jo ikke er tale om at give penge ud, staten forærer ikke noget væk. Den låner nogle penge ud, som bankerne så har mulighed for igen at låne ud til fornuftige projekter. Og staten tager sig godt og grundigt betalt med en fornuftig rente, og det

kan jo faktisk vise sig at blive en rigtig god forretning.

Jeg vil sige, at den her pakke ikke er perfekt. Som jeg var inde på, er der meget, der kunne have været bedre, kunne have været skrappere, kunne have været gjort permanent. Men alternativet til at gøre noget ville have været skidt, det må Enhedslisten da også synes. Hvis man pludselig kommer i den situation, at de lån, som almindelige mennesker har, og som virksomheder har, bliver opsagt, så kommer der ikke mere gang i økonomien, og det får vi da ikke flere beskæftigede af, det får vi tværtimod flere arbejdsløse af. Og som jeg har forstået det, er Enhedslisten og SF enige om, at det er den modsatte vej, vi skal.

Så jeg tror, at vi er enige om, at der skal mere til, og vi havde gerne set, at det var sket nu. Det politiske pres for en vækstpakke fortsætter altså, men alternativet til at lave en kreditpakke var meget værre. Og det synes jeg også Enhedslisten skal tage højde for. I modsætning til Enhedslisten vil vi ikke sidde stille i 4 år og lege stærk opposition, hvis vi faktisk kan rykke ved noget og gøre noget, der er godt nu.

Kl. 11:23

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:23

Frank Aaen (EL):

Det, der er afgørende for det her samfund, er, at vi får en ny regering ved næste valg. Det er sådan set det, det går ud på. Og det, man gør her, er, at man hjælper VKO med at give bankerne 100 mia. kr. afdragsfrit, uden at staten på noget tidspunkt kan kræve at få pengene igen. Det kalder jeg en gave, jeg vil i hvert fald gerne have sådan et lån – det må godt være lidt mindre.

Derfor vil jeg sige, at jeg synes, at det er en skam, at det, SF og Socialdemokratiet har gjort i det her forløb, er at hjælpe VKO med at forære penge væk på de helt urimelige betingelser, som vi jo i virkeligheden er enige om at der er tale om, mens der ikke kommer mere fokus på, at man ikke vil gøre noget ved de reelle problemer. Man vil ikke gøre noget ved arbejdsløsheden, man vil ikke gøre noget for dem, der bliver ramt af tvangsauktion, man vil i virkeligheden ikke gøre noget ved alle de problemer, der rammer almindelige mennesker.

Det synes jeg skulle være forskellen: Lad VKO være bankdirektørernes partier, og så er vi menneskenes partier, som sørger for at løse de problemer, der er for menneskene.

Formanden:
Ordføreren.

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes ikke, at man kan beskyldte SF for ikke at bekæmpe regeringen, det synes jeg er en streng anklage, som jeg ikke tror ret mange synes har hold i virkeligheden. Man kan heller ikke anklage os for ikke at arbejde for at få en vækst- og beskæftigelsespakke så hurtigt, som det kan lade sig gøre. Det må fremgå ret tydeligt af den offentlige debat, at det er noget, vi har arbejdet kraftigt for – og arbejder kraftigt for hver dag.

Jeg tror ikke, at vi skal diskutere venstrefløjens partitaktiske forhold her i Folketingssalen, de egner sig bedre til at blive diskuteret uden for den for at nå vores fælles mål. Men jeg kan løfte sløret så meget, at jeg kan sige, at SF ikke tror på, at man ved at læne sig tilbage og ikke søge indflydelse de 4 år, som en valgperiode varer, står til at få en større belønning af vælgerne. Tværtimod kan vi ved at lave en kreditpakke, hvor bankerne får mulighed for at låne penge ud, og hvor der også er kredit til eksportvirksomheder, sørge for, at der altså ikke sker en opsigelse af alle de lån, noget, som kunne have ført til en endnu større arbejdsløshed.

Vi forærer ikke penge til bankerne, vi låner dem ud til så høj en rente, at bankerne, så snart de har mulighed for det, vil ønske at betale dem tilbage for ikke at miste flere penge. Jeg kunne ønske mig en bedre pakke, men jeg deler ikke den meget udtalte bekymring, som Frank Aaen giver udtryk for.

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg har det jo sådan, at hvis man bruger 100 mia. kr. på at låne ud afdragsfrit til bankerne, så har man 100 mia. kr. mindre, som man ellers kunne have brugt til noget fornuftigt. Det er penge, som man kunne bruge til at sikre, at der kommer gang i byggeriet igen, i det hele taget kommer gang i nogle af de mange investeringer, som vi mener der er behov for både i forhold til velfærd og klima, og som kunne gøre, at folk kommer i arbejde i stedet for at blive fyret. Der mangler også penge til at sikre, at folk kunne blive i deres hjem i stedet for at skulle gennem en tvangsauktion, så de må gå fra hus og hjem.

Kl. 11:24

Derfor har jeg svært ved at se, hvad det er, SF har opnået ved at gå med i den her pakke. Jeg kan simpelt hen ikke se, hvor SF har fået noget igennem, hverken i forhold til at sikre det, der må være hovedmålet, nemlig at folk ikke bliver fyret, og at folk ikke må gå fra hus og hjem, eller i forhold til at sikre, at vi ikke igen om kort tid står med kæmpe problemer, der skal løses.

Kl. 11:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:26

Jesper Petersen (SF):

De 100 mia. kr. bliver ikke givet væk, de bliver lånt ud til en rimelig høj rente, og det kan ende med faktisk at være en rigtig god forretning for staten på bundlinjen, men også, fordi der altså er nogle virksomheder, der i mellemtiden ikke har fået opsagt deres lån, nogle borgere, der ikke har fået opsagt deres lån, og nogle andre virksomheder, der har kunnet optage nye lån og har kunnet sætte gang i økonomien.

Vi har 100 mia. kr., der ville ligge i Nationalbankens kasse. De ville ligge og selvfølgelig trække nogle renter. Men nu gør de større gavn, ved at vi låner dem ud til en fornuftig rente.

Der er ikke tale om, at vi har taget 100 mia. kr. fra næste års finanslov, penge, som ellers ville have stået på finansloven, og som kunne være blevet brugt til rigtig mange gode ting, vi er enige om skal gennemføres. Man har så lånt dem ud. Der er ikke tale om, at man har brugt 100 mia. kr., som vi ellers kunne bruge til alle mulige gode ting. Vi kæmper benhårdt for at få alle de offentlige investeringer, som skal til nu, for at virksomheder får noget at bestille, så de ikke skal fyre alle de mennesker, som de fyrer; så folk ikke skal gå fra hus og hjem, men kan beholde deres job.

Det kæmper vi benhårdt for hver dag, og vi så meget gerne, at Enhedslisten var med til at arbejde regeringen ud af kontorerne i stedet for at læne sig tilbage.

Kl. 11:28

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 11:28

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten læner vi os absolut ikke tilbage. Vi knokler hele tiden derudaf, bl.a. med at komme med forslag, der viser, at man kunne gøre noget andet. Vi tror nemlig på, at hvis vi skal have væltet regeringen, skal folk kunne tro på, at de kan få en anden politik. Jeg tror faktisk, at

vælgerne i Danmark er så kloge, at de vælger ud fra, hvilken politik de synes skal føres, og ikke bare ud fra, om det er det ene eller det andet hoved, eller om det er den ene eller den anden, der sidder i ministerbilen.

Derfor mener jeg, at det er rigtig, rigtig vigtigt, at der er en opposition, der viser, at man kan gøre noget andet, og en opposition, der er optaget af at sikre, at vi får gang i beskæftigelsen, så folk kommer i arbejde, at vi får gang i klimainvesteringer og investeringer i velfærden, og at vi sikrer, at folk ikke må gå fra hus og hjem. Det burde være det, oppositionen var optaget af, og det, vi sagde der skulle bruges 100 mia. kr. på, i stedet for at man bare kritikløst stemmer for, at der gives 100 mia. kr. til bankerne. For medmindre hr. Jesper Petersen mener, at vi bare skal sætte gang i seddelpressenovre i Nationalbanken, kan man ikke, hvis man tager 100 mia. kr. derfra og giver dem til bankerne, bruge de samme 100 mia. kr. til at investere i klima og velfærd.

Kl. 11:29

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:29

Jesper Petersen (SF):

Vi har brugt vores kræfter på at gå ind i et forlig, der er nødvendigt, at få lavet en kreditpakke, så virksomheder og borgere ikke pludselig får opsagt deres lån og endnu flere må gå fra hus og hjem. Vi arbejder benhårdt for at få den vækstpakke, vi er enige om der skal til for at sætte gang i økonomien og for at standse de mange fyringer, som foregår rundt omkring lige nu. Det siger vi nu, det har vi sagt de foregående år, og vi har sagt det under finanslovforhandlingerne, hvor vi har kæmpet for færre skattelettelser og flere offentlige investeringer i stedet for. Det tror jeg er sivet ind hos vælgerne, og man må håbe, at det i virkeligheden også er det hos Enhedslisten.

Vi har med pakken sørget for at være med til at tage toppen af grådigheden hos bankdirektørerne, der har tjent alt for mange penge i alt for mange år og ført en uansvarlig ledelse for mange bankers vedkommende, at få et strengere tilsyn, som vi gerne vil have gjort endnu strengere, og vi vil fortsætte med at kæmpe for den vækstpakke, som vi er enige om der er behov for. Men vi insisterer på at bruge vores mandater til at få forbedringer her og nu, også selv om der kan være nogle år til næste valg.

Kl. 11:30

Formanden:

Tak til hr. Jesper Petersen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Mike Legarth.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. I Det Konservative Folkeparti betragter vi ikke kreditpakken som en redningskrans til bankerne, men en redningskrans til danske virksomheder, husholdninger og borgere, og når jeg i det følgende siger »bankerne«, mener jeg alle former for kreditinstitutioner.

Bankerne er et afgørende tandhjul i det urværk, der får samfundet til at køre rundt. Derfor er det nødvendigt at smøre det ene tandhjul, når det pludselig kører langsommere, til gavn for hele urværket. Alle banker skal have en vis kernekapital eller indre værdi, som gør, at de har noget at stå imod med, hvis de skulle tabe penge på dårlige forretninger, og det er der jo meget, der tyder på. Ifølge det såkaldte solvenskrav skal de ligge inde med mindst 8 pct. af det beløb, som de har ude at svømme.

På grund af finanskrisen er private investorer meget tilbageholdende med at skyde kapital ind i virksomhederne. Det er naturligt med en vis forsigtighed i krisesituationer, men mangelen på investorer betyder, at bankerne i dag fører en meget stram udlånspolitik. Det går ud over deres kunder, over borgere og virksomheder og kan føre til tab, ikke kun af virksomheder, men vigtigst: af arbejdspladser i Danmark.

De 100 mia. kr., der er i kreditpakken, henholdsvis 75 mia. kr. til banker og 25 mia. kr. til realkreditinstitutioner, vil være med til at normalisere bankernes udlånspolitik. Det forebygger, at vi ryger ind i en selvforstærkende negativ spiral mellem den finansielle sektor og samfundskonomen. Pengene gives som lån, der skal forrentes og tilbagebetales. Afkastet er afstemt med den risiko, staten påtager sig med lånet. Staten forventer altså ikke at tabe penge på indgrebet, og derfor vil lånet ikke påvirke den finansielle holdbarhed i regeringens langsigtede politik.

Bankerne låner pengene af staten til en rente mellem 9 pct. og 11,25 pct., afhængigt af bankens risikoprofil. Det betyder dog ikke uden videre, at renten bliver væltet over på forbrugerne. Bankerne bliver på grund af de 100 mia. kr., der indgår i deres kernekapital, og fordi de på den måde bliver meget kreditværdige, i stand til at

låne andre penge andre steder til en meget lave-rente.

De penge, som bankerne låner ud, kommer normalt fra flere sider. De kommer fra kunder, der sætter penge ind, de kommer fra Nationalbanken, fra aktieudstedelse og fra andre banker. Bankerne har desværre været tilbageholdende med at låne til hinanden som følge af finanskrisen, og krisen har gjort, at bankaktierne er faldet gevaldigt i værdi, og dermed er to kilder til kapital svundet gevaldigt.

Lånet fra staten vil give bankerne den nødvendige polstring, så de igen kan begynde at låne penge ud og på den måde vende den negative udvikling. De banker, der søger om at låne pengene, skal leve op til solvenskravet, så staten kun støtter sunde og levedygtige banker. Efter det statslige kapitalindskud skal bankerne have en kernekapitalprocent på mindst 12, og det vil betyde, at bankerne har den rigtige polstring til at håndtere øgede udlån.

Det er ikke meningen, at staten skal agere udlånsinstans på længere sigt. Derfor er der indbygget økonomiske incitamenter til, at bankerne kan købe staten ud igen efter 3 år. Hvis der går mere end 5 år, skal lånet indfries til en kursværdi, der stiger år for år; det bliver altså dyrere og dyrere for bankerne.

Hvis staten har ydet kapitaltilskud til en bank, må den kun fradrage 50 pct. af direktionsløn i skat, og der er forbud mod at oprette, forlænge eller forny aktieoptionsprogrammer eller lignende aflønningsformer. Variable lønandele må ikke overstige 20 pct. af grundlønnen.

Institutterne skal hvert halve år redegøre for udviklingen i udlånene og for institutternes udlånspolitik, og Økonomi- og Erhvervsministeriet vil på den baggrund udarbejde redegørelser om kreditmuligheder for virksomheder og husholdninger. På den måde får vi at se, hvordan det så går med de her 100 mia. kr., og hvilken påvirkning de har.

I regi af Eksportkreditfonden oprettes en 3-årig eksportlåneordning, som sikrer finansiering af danske virksomheders eksportforretninger.

Finanstilsynet skal styrkes. Finanstilsynet er allerede i gang med at oprette en særlig enhed, som mindst én gang om året skal gennemgå solvensbehovet i kreditinstitutterne, på nær de mindste. Det kræver ekstra ressourcer, og derfor tilføres Finanstilsynet ekstra 15 mio. kr.

Sluttelig indføres en ny generel lovgivning, som gælder alle banker og institutter, uafhængigt af om staten har ydet dem lån eller ej. Der

bliver strammet op med hensyn til aflønningsformer i den finansielle sektor, som spiller en særlig vigtig rolle i samfundsøkonomien. For det første må variable løndelev til direktionsmedlemmerne ikke overstige 50 pct. af grundlønnen. For det andet er der allerede i kodeks om god selskabsledelse i børsnoterede selskaber krav om, at generalforsamlingen eller repræsentantskabet skal forholde sig til direktionens lønninger. Det kommer fremover til at være et lovkrav i alle finansielle virksomheder.

Så vil jeg til sidst takke for forligspartiernes ihærdige indsats og velvilje, sådan at vi kan få løst det her problem til gavn for nationen, det vil sige os alle.

Kl. 11:36

Formanden:

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:36

Frank Aaen (EL):

Har jeg ret i, at Det Konservative Folkeparti er så glad for den bankpakke til 100 milliarder skatteyderkroner, der i dag skal bevilges, af to årsager: 1) at man har holdt staten uden for enhver form for indflydelse på, hvordan bankerne drives, og hvad pengene bruges til, og 2) at det stadig væk står bankerne helt frit at placere pengene, hvor de har lyst, uanset om det er i spekulation, eller hvad det er, og uanset om det er i Danmark eller i udlandet?

Er det ikke korrekt forstået, at lige præcis den form for frihed, der fortsat eksisterer for bankerne, mener Det Konservative Folkeparti er en sejr for partiets synspunkter?

Kl. 11:37

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:37

Mike Legarth (KF):

Jeg vil i al høflighed sige, at hr. Frank Aaen ikke har forstået noget som helst rigtigt. For det første har hr. Frank Aaen, Enhedslisten, og Det Konservative Folkeparti den fuldstændig modsatte opfattelse af, hvordan vores samfund skal skrues sammen.

Hr. Frank Aaen vil have, at alle virksomheder skal være statsejede, at alle borgere skal på borgerløn, og det gælder altså også bankerne osv. Den der kommunistiske vej er jo ikke den måde, vi i det vestlige samfund og et meget bredt flertal her i Folketinget ønsker at strikke samfundet sammen på.

Det er ikke rigtigt, når han siger, at vi er glade for, at vi er nødt til at indføre den her kreditpakke, for vi er selvfølgelig ikke glade for, at der er kommet en finansiel krise skyllende ind over Danmark, som har gjort det nødvendigt. Men vi er glade for, at et bredt flertal i Folketinget har taget ansvaret og har sikret, at de borgere, der har tænkt sig om – opført sig ordentligt, som man siger – og at de virksomheder, som driver en sund, fornuftig virksomhed, nu ikke unødigt bliver berørt af skruppelløse spekulanter og folk, der i øvrigt har taget for store risici.

Kl. 11:38

Formanden:

Hr. Frank Aaen.

Kl. 11:38

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg prøver med mit spørgsmål igen, for jeg udtalte mig ikke om, hvad Enhedslistens politik er – det kommer jeg tilbage til – og jeg udtalte mig ikke om, om det var godt eller skidt med en krise; det er selvfølgelig skidt.

Men der ligger så en bankpakke, og jeg synes jo, at hr. Mike Legarth skal udtrykke den glæde, der trods alt må være over det her – der kunne jeg fornemme glæden – nemlig over: punkt 1, at Det Konservative Folkeparti har forhindret, at staten har nogen som helst indflydelse på, hvad skatteydernes 100 mia. kr. til bankerne bliver brugt til, og punkt 2, at Det Konservative Folkeparti har sikret, at bankerne opretholder den frihed, der går ud på, at de kan spekulere pengene derhen, hvor de har lyst, det kan være i Danmark, men det kan lige så godt være i udlandet.

Er det ikke rigtige konservative sejr, at den form for frihed for bankdirektørerne er opretholdt?

Kl. 11:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:39

Mike Legarth (KF):

Jeg glæder mig over, at der er den frihed til, at pengeinstitutterne selv kan bestemme, hvordan de driver deres virksomhed – under ansvar. Så er det, når staten er inde over, at vi sætter nogle særlige regler op, og det er det, jeg lige har redegjort detaljeret for.

Men i Det Konservative Folkeparti går vi ikke ind for statsstyring og detaljstyring, hverken af banker, virksomheder eller enkelte borgere. Vi går ind for at skabe mulighederne, at skabe vejen, at skabe motivation, og så er det op til den

enkelte borger og den enkelte virksomhed at indrette sig i forhold til det til fælles bedste.

Kl. 11:39

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 11:39

Line Barfod (EL):

Det er fint at prøve at snakke lidt udenom. Det kan man jo godt have behov for en gang imellem. Men er det, der står tilbage, ikke, at bankerne får lov til at låne 100 mia. kr. af staten, afdragsfrit og på lempelige vilkår, og så kan fortsætte med at anbringe de penge, hvor de har lyst til? Der ligger ikke en binding på, at de skal lånes ud til boligejere, at de skal lånes ud til håndværksmestre; de kan også blive anbragt alle mulige andre steder. Samtidig står vi altså med problemerne med, at flere og flere mennesker bliver fyret, og flere og flere mennesker oplever, at deres hjem bliver sat på tvangsauktion, og De Konservative har reelt ikke noget som helst forslag til, hvad vi skal gøre for at løse de problemer.

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Mike Legarth (KF):

Jeg synes, det er en højst løjerlig fremstilling af sagen, og i øvrigt anerkender jeg sådan set ikke, at Enhedslisten stiller sig op her i dag og forholder sig til, hvordan vi nu kan bruge de her 100 mia. kr. For sandheden er jo, at hvis Enhedslisten havde haft magt som agt, så var de penge brændt af for længst. År for år har man bedt om at bruge flere penge, end regeringen har gjort. Og nu har vi jo heldigvis Folketingets formand siddende i stolen, som var finansminister i de gode år, hvor alle ønskede, at vi skulle bruge flere penge og lade være med at spare op. Heldigvis var regeringen ansvarlig og sparede op, og nu har vi gudskelov 100 mia. kr., som vi kan bruge til at sikre den enkelte borger og den enkelte virksomhed, sådan at de kan fortsætte nogenlunde upåagtet. Vi kan jo selvfølgelig ikke fuldstændig bestemme, hvad pengene går til, men hver eneste bankdirektør, hver eneste aktionær og hver eneste ejer af et pengeinstitut eller kreditinstitut sidder og følger den her debat og lytter til de her signaler. Og vi har jo også meddelt, at vi vil lave en redegørelse, der fortæller, hvordan tingene udvikler sig i Danmark og for danske virksomheder.

Kl. 11:41

Formanden:

Fru Line Barfod.

Kl. 11:41

Line Barfod (EL):

For alle de forslag, Enhedslisten fremsætter om, hvad vi skal bruge penge på, har vi også forslag til, hvor pengene skal komme fra. Vi kommer ikke bare med ufinansierede forslag. Dertil kommer, at De Konservative jo i de her år har været med til at give masser af penge ud til skattelettelser, åbne for masser af spekulation, og man fortsætter med at sige, at der skal gives penge til ufinansierede skattelettelser. Så det er De Konservative, der har et problem med, at man bliver ved med at lade pengene fosse ud og senest, at man nu vil give 100 mia. kr. til bankerne i afdragsfrie lån.

Men det, der står tilbage, er, at hr. Mike Legarth siger, at vi ingen sikkerhed har for, at der kommer penge ud til håndværksmestre og til at redde folk fra at gå fra hus og hjem, og jeg har ikke hørt et eneste forslag fra hr. Mike Legarth til, hvad regeringen vil gøre for faktisk at sikre, at folk ikke bliver fyret, og at deres hus ikke går på tvangsauktion.

Kl. 11:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:42

Mike Legarth (KF):

Kreditpakken er godt nok et lån, men det er jo en investering, der bliver forrentet. Den kommer mangefold tilbage. Og når vi nu sikrer, at bankerne kan geare deres virksomhed med i hvert fald 7, betyder det, at 100 mia. kr. bliver til 700 mia. kr. i et normalt marked, og derved bliver der helt definitivt, evident mulighed for at låne flere penge ud til både borgere og til virksomheder. Andre ordførere har meget bevæget heroppefra fortalt, at bankerne lever af at låne penge, og selvfølgelig vil de fortsætte med det, og økonomi- og erhvervsministeren, som på mesterlig vis har forhandlet den her kreditpakke hjem, vil følge udviklingen, og hun har jo meddelt, at hun vil udfærdige redegørelser løbende, som fortæller, hvordan det går med udlån til private og til virksomheder.

Kl. 11:43

Formanden:

Tak til hr. Mike Legarth. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Morten Helveg Petersen – den yngre.

Kl. 11:43

(Ordfører)**Morten Helveg Petersen (RV):**

Finanskrisen raser over hele kloden, verdensøkonomien er i egentlig recession, og regeringer og parlamenter i alle lande forsøger at forholde sig til, hvordan de kan imødegå den her krise, og finde hver deres svar på, hvad der nu i en national sammenhæng må være de rigtige ting at gøre.

For Det Radikale Venstres vedkommende er det her jo klart udtryk for, at der er brug for mere internationalt samarbejde, hvad angår generel økonomisk politik. Andetsteds her i huset er der en høring om euroen i dag, og som vi ser det, illustrerer den her krise med al ønskelig tydelighed, hvor sammenhængende økonomierne efterhånden er blevet, hvor højt tempoet er på de finansielle markeder og dermed også, hvor stort behovet er for et tæt og forpligtende samarbejde.

I Det Radikale Venstre finder vi, at der er et reelt problem med hensyn til kreditklemmen, altså det forhold, at bankerne søger at reducere deres balancer i så stort omfang, at det går ud over helt almindelige sunde projekter ude i erhvervslivet, skaber usikkerhed i forhold til forbrugere og husejere og i det hele taget påvirker økonomien generelt. Så vores udgangspunkt for forhandlingerne her har været, at der er et reelt problem med hensyn til kreditklemmen, som vi skal søge at adressere.

Vi stillede før forhandlingerne vores eget forslag om at etablere, hvad vi kaldte et udviklings-selskab. Vi forsøgte at spille ind med, at et sådant udviklingsselskab passende kunne ligge i Nationalbanken med det formål bl.a. at investere i den finansielle sektor, således at der var en høj grad af sikkerhed for, at bl.a. nogle af de strukturtilpasninger, som finder sted i sektoren, kunne gennemføres, samt at man også kunne have en meget bred vifte af instrumenter til rådighed i et sådant udviklingsselskab. Det var der ikke tilslutning til, og det er så det.

Vi vælger at gå ind og tage et medansvar for pakken her, fordi vi synes, der er meget fornuft i den, og vi synes, at den grundlæggende filosofi om at forsøge at skabe noget luft i bankernes udlånspolitik er et rigtig grundlag for pakken.

Så er vi også meget optaget af – hvad der også er udførligt beskrevet i lovforslagene, vi behandler her i dag – at der løbende skal redegøres for, hvordan de her penge bliver lånt videre ud, og hvordan de bliver bragt i anvendelse

derude. Jeg kan godt sige her til ministeren og til regeringen, at vi fra Det Radikale Venstres side vil gøre meget ud af at overvåge nøje og løbende, om det her er noget, der virker efter hensigten.

Det er klart, at når det drejer sig om så store summer, som vi taler om her, så har Folketinget og offentligheden generelt en stor og vigtig rolle med hensyn til at gå ind og vurdere, om tingene virker efter hensigten, om den her kreditpakke nu virker, som den skal. Så vi lægger stor vægt på det, der står i pakken om løbende afrapporteringer, om redegørelser og mulighederne for løbende at vurdere, om de her penge nu også kommer ud at arbejde, som de skal.

Så er der et par øvrige punkter, jeg lige vil slå ned på, og som vi interesserer os særligt for fra Det Radikale Venstres side. Vi synes, det er fornuftigt, at afviklingsselskabet nu får et nyt instrument med hensyn til muligheden for at kunne give et kontant beløb, ifald at et institut ville overtage et andet nødlidende institut. Det er igen en øget fleksibilitet med hensyn til de værktøjer og redskaber, som der nødvendigvis må være, når man skal adressere situationer, der udvikler sig løbende.

Vigtigheden af, at Finanstilsynet styrkes, har været nævnt af andre ordførere tidligere. Når man kigger i bakspejlet, må man sige, at er det oplagt, og at der har været brug for det. Vi er glade for, at det indgår med så betydelig vægt i pakken, som tilfældet er, at vi styrker Finanstilsynet med deraf følgende øgede muligheder for at vurdere, om sektoren udvikler sig ordentligt.

Så har vi for vores vedkommende lagt særlig vægt på eksportspørgsmålet, og vi er rigtig glade for, at der sideløbende med de her lovforslag kommer et aktstykke om en eksportlånordning. Vi ser, hvordan virksomhederne har svært ved at opnå finansiering i forbindelse med deres eksportforretninger, og det er noget, der virkelig kommer til at kunne mærkes på beskæftigelsen, hvis virksomhederne ikke kan eksportere, i det omfang de i øvrigt ellers gerne ville. Derfor tror vi, at det er fantastisk vigtigt, at eksportdelen er kommet med i pakken her.

Så skal jeg for god ordens skyld sige, at vi afviser Enhedslistens beslutningsforslag – vi er med i pakken og tager selvfølgelig medansvar for den.

Jeg kan forstå, at regeringen også lægger op til, at man vil rundt i landet og diskutere med virksomheder, regioner og andre gode mennesker om, hvordan den økonomiske udvikling i

øvrigt tegner sig, Der vil jeg bare sige til regeringen, at det deltager vi da rigtig gerne i – både den generelle diskussion og den her form for økonomiske dannelsesrejse, eller hvad det er, regeringen lægger op til her. Vi er samtidig optaget af, at generel økonomisk politik og dansk økonomi er så holdbar som muligt. Det er det bedste værn mod ustabilitet og kriser også fremover.

Alt det her for at sige, at Det Radikale Venstre tager et medansvar for den kreditpakke, som vi behandler her i dag, og vi glæder os til udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:49

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:49

Frank Aaen (EL):

Også Det Radikale Venstre havde jo andre ideer til anvendelsen af pengene, herunder en institution under staten for i højere grad at kunne styre, hvad pengene bruges til og går til. Sådan forstod jeg forslaget. Men nu er man altså endt med, at det eneste, der skal produceres af bankerne, er en redegørelse hvert halve år for, hvad pengene er brugt til. Derfor vil jeg sige til hr. Morten Helveg Petersen, at den vilen vil vi selvfølgelig gerne have, men den vil jo komme på et tidspunkt, 1) hvor de 100 mia. kr. er givet, 2) hvor man ikke kan tage dem tilbage igen, og 3) hvor man altså ikke har nogen som helst indflydelse på, hvad pengene bliver brugt til.

Så er det ikke sådan en slags historieskrivning, man har fået ud af det, som oprindeligt var et ønske om at have lidt indflydelse på, hvordan pengene bruges?

Kl. 11:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:50

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg skal for god ordens skyld sige til hr. Frank Aaen, at de tanker, vi gjorde os om et udviklingsselskab, ikke indebar en direkte statslig kreditformidling, men at man etablerede et selskab, der så kunne investere i den finansielle sektor – bare så vi er helt afklarede med det.

Når man læser forliget, når man læser lovforslagene, kan man jo se, at der klart står, hvad hensigten er med det her, nemlig at bankerne skal polstres tilstrækkeligt til, at der skabes rum og luft i udlånspolitikken, og dermed igen, at pengene skal ud at arbejde. Jeg forsøgte i min

ordførertale at sige, at det er noget, vi lægger meget vægt på fra Det Radikale Venstres side, og at vi vil følge det her nøje. Vi vil selvfølgelig løbende have diskussioner med regeringen og måske også sektoren med henblik på at sikre, at den her pakke kommer til at virke bedst muligt og efter hensigten.

Kl. 11:51

Formanden:

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

Frank Aaen (EL):

Jo, jo, man vil følge, hvad der sker med pengene. Jeg vil sige, at det da er det mindste, man kan gøre, altså se på, hvad der kommer ud af pengene, og ikke bare hælde 100 mia. kr. ud og sige farvel – goodbye. Men når pengene er ude af kassen, kan Folketinget ingenting gøre. Bankerne får pengene betingelsesløst, hvad angår anvendelsen af dem, og de kan spekulere i USA, i skattelylande. Hvor de ønsker det, kan de bare spekulere med pengene. Der er ikke noget krav om, at de skal lånes ud til fornuftige formål i Danmark. Er det ikke korrekt, at det eneste, der står tilbage, når pengene er ude af kassen, er historieskrivning?

Kl. 11:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:52

Morten Helveg Petersen (RV):

Det bliver lidt en gentagelse af mit første svar.

Altså, hvis man skal have sådan en mekanisme, som hr. Frank Aaen formentlig forestiller sig, er det jo direkte statsligt udlån ned i mindste detalje, statslig kreditvurdering af enkeltstående projekter og banker osv., og det er ikke en model at bruge og en vej at gå efter vores opfattelse. Vi er nødt til at forlade os på, at vi har en finansiel sektor, at vi har en struktur at gøre brug af. Det, der ligger til grund for pakken her, er så at skabe den luft, der forhåbentlig gør – og det regner vi bestemt med kommer til at virke – at pengene kommer ud at arbejde, og det vil vi selvfølgelig holde nøje øje med.

Kl. 11:52

Formanden:

Tak til hr. Morten Helveg Petersen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Jeg har noteret, at den næste ordfører bliver hr. Frank Aaen.

Jeg skal her udsætte mødet. Det er udsat til kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 11:53).

Kl. 13:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mødet er genoptaget.

Vi behandler de tre punkter, L 102, L 103 og B 85, og den næste i ordførrækken er hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Kl. 13:01

(Ordfører)**Frank Aaen (EL):**

Milliarderne fosser ud af statskassen – 20 mia. kr. til Roskilde Bank, 3.000 mia. kr. til garanti for indskud i landets samlede antal banker og nu 100 mia. kr. ekstra til landets banker. I sig selv er tallene jo stødende. For dengang, da der var SOSU-assisterter, der demonstrerede og endda fik en masse løfter fra et flertal i Folketinget om, at selvfølgelig skulle de have 5 mia. kr. som hjælp til at hæve deres lave lønninger og til at sikre dem mere lige løn mellem mænd og kvinder, så var der lige pludselig et stort flertal i Folketinget, der sagde: Jamen det er der desværre ikke råd til.

Da kommunerne sagde, at nu skulle de opfylde partiernes løfter fra valgkampen om at renovere skoler og forbedre velfærden for de ældre og på alle mulige andre områder, var der lige pludselig et flertal i Folketinget, der sagde: Jamen det er der ikke råd til alligevel.

Men den dag, bankdirektøren stillede sig op med en hat i hånden for at prøve at få nogle milliarder, var der, på trods af at samme bankdirektør havde tjent milliarder til sine aktionærer gennem årene, på det tidspunkt ikke nogen, der snakkede om, at der ikke var råd til det. Nej, så var det nødvendigt. Så var der 20 mia. kr., så var der 3.000 mia. kr., og nu er der 100 mia. kr. – alt sammen betalt af skatteyderne og alt sammen desværre også med næsten et helt Folketing bag, med kun Enhedslisten som opposition til den politik, som ikke løser nogen som helst af de problemer, som samfundet står over for.

Det interessante var jo også, at da der blev offentliggjort en aftale om, at der nu skulle ydes 100 mia. kr. yderligere, var blækket på checken jo ikke tørt, for alle sagde: Det virker ikke, vi er nødt til at have en ny pakke, vi er nødt til at gøre nogle helt andre ting for at sørge for, at beskæftigelsen kommer til at vende i forhold til den udvikling, der er i øjeblikket. Altså, allerede inden

pakken var til første behandling, allerede før Folketinget overhovedet havde set forslaget, begyndte man at tale om den næste pakke. Det er jo en tilståelsessag, at det, vi diskuterer i dag om 100 mio. kr. til bankerne, ikke virker. Og det gør det ikke.

På trods af at antallet af fyresedler vokser dag for dag, på trods af at et stigende antal boliger kommer på tvangsauktion, på trods af at antallet af konkurser for virksomheder vokser dramatisk, så gør forligspartierne ingenting. Vi har ikke hørt et eneste konkret forslag til, hvad der skal gøres her og nu – men måske om et stykke tid, når regeringen har været ude at rejse en tur rundt i landet. Den har talt om, at nu skulle man ud at rejse for at se på, hvordan det ser ud.

Jamen åbn da aviserne, vil jeg sige, åbn da for TV-avisen, se, hvad der sker, og hør de mængder af meldinger, der kommer, om de økonomiske ulykker, der rammer almindelige mennesker. Det er jo ikke andet end et forsøg på at trække tiden ud, når man siger, at nu skal man lige rundt i Danmark og kigge på, hvordan problemerne ser ud. Det er et spørgsmål om at trække tiden ud. De bør have en arm, akkurat som man ser det i håndbold, når et hold trækker tiden ud og ikke prøver at gå efter det, der er brug for, nemlig at få scoret nogle mål og i det her tilfælde få taget nogle initiativer til at hjælpe de mennesker, der kommer i klemme.

Man håber, at bankdirektørerne, når de får milliarderne, vil låne pengene ud, men det er der ikke noget krav om. De 100 mia. kr., skatteyderne skal give til bankerne, som bankerne får til rådighed, må de bruge til, lige hvad de vil. Der er ingen krav om, hvad de skal bruges til. Til det, at det skulle sikre kredit til danske virksomheder, vil jeg sige: Ja, måske. Det kan også være, at de sender dem til udlandet. Hvis der kommer en ny Stein Bagger og en ny IT-Factory forbi, hvem siger så, at bankdirektøren ikke siger: Orv, det lyder søreme, som om vi kan tjene en masse, lad os give pengene til dem. Eller der kan komme en ny storsvindler ovre i USA, der siger: Jeg kan sørge for, at I får nogle penge, hvis I bare lige giver mig dem. Så har vi igen problemet.

Det er jo allerede glemt, at danske banker er i problemer, fordi de lånte ud til boligspekulanter, til lykkeriddere, og fordi de spekulerede i udlandet, bl.a. i USA, hvor der er tabt et milliardbeløb. De deltager ivrigt i den globale spekulation, det er det, der er problemet, og det gøres der ikke noget ved.

Så taler man stolt om: Jo jo, der er da krav; bankerne skal lave en halvårlig redegørelse for, hvad de har brugt pengene til. Ja tak, men der er jo ikke nogen krav om, hvad pengene skal bruges til, og derfor er der ikke nogen sanktion. Uanset hvad bankerne skriver de har gjort, så har de gjort det, og staten kan ikke gøre noget. Når pengene er ude af kassen, bestemmer bankerne suverænt over de penge, og staten kan ikke engang kræve dem tilbage. Selv om man kan se, at de bliver brugt til spekulation og investeringer i udlandet, har man ikke en chance for at kræve pengene tilbage.

Jeg har hørt partierne bag de 100 mia. kr. forsvare sig med, at der ikke er tale om en gave til bankerne. Men de 100 mia. kr. er altså et afdragsfrit lån. De 100 mia. kr. kan staten ikke engang – det skriver man under på – kræve at få tilbage. Dem kan bankerne beholde til evig tid, hvis de vil. Det plejer man at kalde en gave. Hvis man går ind i skattelovgivning, vil man tit se, at sådan noget kan blive vurderet som en gave.

Så er der godt nok det med, at man skal betale skat. Nogle har endda svunget sig op til at sige, at det her er en god forretning. Hvis det var en god forretning, så er jeg da sikker på, at de havde lånt pengene privat, for hvis der er private, der tror på, at det her er en god forretning, havde de selvfølgelig lånt pengene til bankerne for længst. Men det er ikke nogen god forretning; det er en risikabel forretning, hvor alle pengene kan gå tabt. I den snak, der har været om, at det her er åh så god en forretning, ser man bort fra, at den rente, staten nu vil låne pengene ud til til bankerne, er lavere end markedsrenten. Man ser bort fra den enorme risiko, man løber. Alene i Roskilde Bank er det 20 mia. kr. Når den næste bank går ned – og det gør den – vil man fra statens side miste de penge, der er lånt til banken, og man skal betale alle de spekulanter, der har sat penge i banken i håb om at få et stort afkast, for staten har lovet, at den betaler hvad som helst, uanset hvor store beløb og med hvilke formål folk har sat penge ind i en bank.

Jeg kan høre, at man er stolt af, at man har grebet ind over for grådigheden. Ja, der er nogle begrænsninger med hensyn til, hvilke former direktørerne kan få deres løn udbetalt i fremover; nu skal det være mere cool cash, end det skal være optioner. Det synes jeg er fint, men det giver ikke mindre i løn til direktørerne. Så er der noget med, at man siger: Jamen vi begrænser, hvor meget man kan trække fra, når man betaler

til direktøren. Jeg har regnet lidt på det. En direktør, der i dag tjener 10 mio. kr., skal gå ned på sølle 9 mio. kr. med det forslag, der ligger her, hvis ikke banken da siger: Vi betaler selvfølgelig den ekstra million kroner, så du beholder dine ti, hr. direktør. Direktøren har jo en vis indflydelse. Og så er det altså stadig væk 10 mio. kr. Så skal banken af med 1 mio. kr., men det er da billigt for at få adgang til milliarder, så mon ikke de finder ud af det udeomkring.

Det mest fornuftige, der er i pakken, er, at man vil støtte eksportvirksomheder, der har brug for eksportkredit. Jeg blev så glad, da jeg så det, indtil jeg læste den sidste linje: at det er bankerne, der skal administrere eksportkrediten helt suverænt, men staten skal betale 95 pct. af eventuelle udgifter. Altså, bankerne tager forretningen, og staten betaler tabet. Det er vist mere bankstøtte, end det er eksportstøtte.

Alle tanker om direkte lån til samfundsmæssige formål, som har været rejst i debatten af økonomer og forskellige partier, er fuldstændig væk. De er erstattet af en aftensbøn: Vil direktørerne ikke nok være så venlig at være med til at løse samfundets problemer? For der er så store problemer, og nu får I 100 mia. kr. at råde over. Kunne I ikke være så søde at løse samfundets problemer?

Det er fantastisk, at liberalister tror, at bankdirektører vil løse samfundets problemer. Bankdirektører er sat i verden for én ting og med ét formål, og det er at tjene mest muligt til aktionærerne. Det er også den måde, de sikrer sig selv den højeste løn på. Så sådan tænker de, sådan har de tænkt, sådan vil de tænke – og ikke på noget som helst andet, for det er faktisk også sådan, loven er; det er det, de skal; de skal ikke tage hensyn til, hvad der bedes af aftensbønner af forskellige politikere. Længere er den ikke. Det er liberalismens grundlov. Her hjælper ingen aftensbønner.

Det her hjælper ikke noget som helst på samfundets problemer. Det kan være, det hjælper nogle banker til at tjene nogle flere penge; det ved jeg ikke. Men det er ikke det, der er brug for; der er brug for noget ganske andet, og derfor stemmer vi nej.

Kl. 13:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Anders Samuelsen.

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Det er forhåbentlig ikke nogen hemmelighed, at vi fra Liberal Alliances side ikke var vildt begejstrede for at gå i gang med den her øvelse. Bl.a. var der signaler fra banker om, at de ikke mente, at de havde nogen problemer med at rejse den her form for kapital, og så må man jo som liberal sige, at udgangspunktet selvfølgelig må være, at det, der ikke kan stå, må falde.

Men virkeligheden trænger sig jo på, også for en liberal, og virkeligheden er jo den, at det danske banksystem er en del af et globalt system; det, der foregår på den globale scene, påvirker selvfølgelig også den danske scene. Vi endte med at blive ved forhandlingsbordet, og vi endte også med at være en del af aftalen, fordi der var nogle kernepunkter, som trods alt kom med i den her aftale, og som gjorde, at vi mente, at den var spiselig.

For det første er den her pakke frivillig i modsætning til den første pakke, som vi i øvrigt fra Liberal Alliances side fik meget, meget kort tid til at sætte os ind i, før vi skulle beslutte os for, om vi ville sige ja eller nej til den; det var reelt set en kollektiv pakke, som alle var tvunget til at gå ind i, taget den situation i betragtning, som verden stod i på det tidspunkt. Den her pakke blev altså frivillig.

For det andet mente vi, at den kollektive forsikringsordning fra den første bankpakke skulle laves om til en individuel ordning, så de banker, der trækker på ordningen, betaler i forhold til størrelsen af deres træk; og det blev en individuel ordning.

For det tredje skal renten selvfølgelig også passe til risikoen, når skatteyderne tvinges til at sætte penge på højkant. Kloge analytikere var i de sidste døgn ude at gætte på, at renten ville blive på hele 5 pct., og det ville da være noget af en overrente i forhold til, hvad renten generelt er på nuværende tidspunkt. Fakta er, at renten blev på 10 pct. Det skal selvfølgelig holdes op imod, hvad det er for en type kapital, der bliver stillet til rådighed, men 10 pct. er trods alt den gennemsnitsrente, som vi endte på. Det betyder oversat til dansk, at banker kan gå ned for i omegnen af 21 mia. kr., før der muligvis kommer skattekrone i en truet situation.

For det fjerde er det også indkalkuleret i ordningen, at hvis banker skal gå ned, skal de ud i en form for auktion, sådan at staten først bliver involveret, hvis det er helt umuligt at afsætte

banken til anden side. Det krav er også en del af pakken.

For det femte synes vi, det er godt, at det med den nye pakke så oven i købet bliver muligt for forbrugerne at tjekke, hvilke banker der er stærke, hvilke banker der er svage, eller hvilke banker der ikke føler sig så sikre som banker, at de føler sig i en situation, hvor de kan sige nej tak til den her ordning. Det er i hvert fald, synes vi, en klar indikation af, at man må være en meget, meget stærk bank og have ret god selvtilid, hvis man føler, at man egentlig godt kan springe det her tilbud over. Det lyder allerede på vandrørerne, at der i hvert fald er en enkelt bank, som vælger at sende det signal, og det synes jeg selvfølgelig at man som forbruger skal skrive sig bag øret.

For det sjette kom pakken ikke til at omfatte det element, at staten skulle gå ind og blive direkte medejer af bankerne. Vi synes faktisk, det er en ganske udmærket ting, at vi slap fri af det element. Ud over at det ville være sindssygt kompliceret i sig selv at få strikket sådan en ordning sammen, synes vi også, det er en uskik, hvis man skulle ende i det hul.

For det syvende var der en diskussion, en debat, op under juletid og lige efter jul om, hvorvidt den her ordning, en bankpakke II, skulle strikkes sammen med et øget offentligt forbrug, sådan som bl.a. Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet var ude at foreslå. Det blev ikke en del af bankpakken, og det lægger vi også stor vægt på, altså på, at vi tager tingene for sig.

Alt i alt synes vi måske ikke, at aftalen er fuldstændig op og ned ad det bud, vi foreslog i midten af december at man burde gøre i forbindelse med en bankpakke II, men det er reelt meget, meget tæt på. Det, vi gør, er, at vi løsner op for nogle af de fejl, som blev begået i bankpakke I, og dermed ender et ordentligt og seriøst sted, hvorfra man så kan vurdere situationen.

Kl. 13:15

Vi mener ikke, at man på nogen måde kan udstede nogen garantier for, at det her så bliver den sidste bankpakke. Vi kan sagtens forestille os, og jeg vil selv betragte det som overvejende sandsynligt, at der kommer en bankpakke III, måske en bankpakke IV, fordi vi er i en helt ekstraordinær situation, hvor vi bestemt ikke kan føle, at vi er kommet tørskoet i land på nuværende tidspunkt.

Alt det her gør så selvfølgelig, at man som liberal og med det udgangspunkt, som Liberal Alliance har, alligevel trods alt godt kunne være

fristet af at tage den populistiske tilgang og trække sig fra forhandlingerne og stå benhårdt på de liberale lærebøger og blive ved med at sige: Lad falde, hvad ikke kan stå. Det mener jeg faktisk i situationen ville have været et lige så populistisk træk, som det, Socialdemokratiet foretog undervejs i forhandlingerne, hvor man forsøgte at score nogle billige point på en debat om løn, som i bund og grund ikke havde noget som helst med den her diskussion at gøre.

Så vores konklusion blev, at vi valgte at påtage os et medansvar, at gå med i pakken. Der kom oven i købet elementer med omkring eksporterhvervene. Det, der mangler i pakken, og som også rigtigt er blevet påpeget af Dansk Folkepartis erhvervspolitiske ordfører, er, at vi stadig væk ikke har fokus nok på de små og mellemstore erhvervsdrivende og deres kreditforhold. Der ligger ikke nogen garantier i den her pakke for, at de her penge kommer ud at virke.

Fra Liberal Alliances side betragter vi primært det her som en bankpakke, for det har alt for uoverstigelige og uoverskuelige konsekvenser for samfundet som helhed, hvis vores samlede banksystem bryder ned. Der vil måske være en bank eller to, som ikke kan klare skærene alligevel. Der er det godt at kunne henvise til, at der allerede med den første bankpakke er reserveret penge, som bankerne selv stiller til rådighed for at betale prisen, hvis det er tilfældet.

Vores konklusion er, at man selvfølgelig skal bakke op om den her bankpakke. Det er ikke med et begejstret smil om læben, at vi gør det, men det er nødvendighedens lov, der gør, at vi bakker op.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Høgni Hoydal som ordfører for det færøske TF.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Høgni Hoydal (TF):

Den globale finanskriser har ikke blot afdækket grådighed i et finanspolitisk system, ej heller har den blot afdækket et globalt finanssystem, som på mange måder har været som et pyramidespil, den har efter min mening i højere grad afdækket det, vi kunne kalde for et statsautoriseret pokerspil, altså at det politiske system ikke blot har forsømt at regulere finanssektorens handlinger, men også aktivt og åbent har støttet de handlinger og lånemuligheder, der har ført til, at boblen nu er bristet. Og som en dominobrik har det så

væltet flere brikker foran sig, også når det egentlig var sunde og bæredygtige forretninger.

Men hele den ideologi og mantraet om, at den private finanssektor skulle dereguleres og ville skabe evig vækst globalt, er faldet sammen. Det er jo egentlig skæbnens ironi, at de samme regeringer og politikere, der globalt er gået foran i kravet om deregulering og har hyldet spekulationens velsignelser, nu har været nødt til at nationalisere banker og regulere på en helt ny og radikal måde. Set i et mere langsigtet strukturelt perspektiv har den globale finanskrise vel af-dækket, at det, at man har bygget på en kapitalisering af fremtiden i projekter, som egentlig ikke er bæredygtige, men bygget på interne lånemuligheder, er faldet sammen. Den langsigtede løsning må jo være, at det her produktionssystem, som ikke har skabt bæredygtige projekter, men i stedet har udnyttet naturressourcer og brugt en energi, der ikke er bæredygtig, må afløses af helt nye systemer. Så vi står ved et historisk knudepunkt.

Det er jo udfordringer, som alle lande står over for. Det bør jo være den globale dagsorden, at man finder fælles løsninger. Det er selvfølgelig også en europæisk dagsorden, og efter min mening burde det også være en fælles nordisk dagsorden. De nordiske lande, som jo bygger på solidaritet og på, at demokratiet ikke blot er et vedhæng til pengemagten, men er et virkeligt folkestyre, bør gå foran for at finde fælles velfærdsordninger, måske fælles finansielle løsninger på de nye udfordringer, der kommer. De bør selvfølgelig gå foran i en helt ny produktionsform, der satses på miljø, energi og klima, for det bliver jo egentlig det, der kan skabe ny vækst i fremtiden.

Et af vore nordiske broderlande, Island, har været ekstremt hårdt ramt af den globale finanskrise. Der voksede bankerne jo hen over hovedet på staten, og med en svag stat og med en svag valuta blev Island vel det fremmeste eksempel på, hvor galt det kan gå. Jeg vil ikke stå og pege fingre ad islændingene, tværtimod mener jeg, at de jo egentlig har fulgt den opskrift, som blev udstukket af liberale økonomer og af liberale regeringer i verden, som sagde, at vi jo bare skulle ud på et marked og kappes om en – kan man sige – finansiering af projekter, som slet ikke havde hold i virkeligheden.

Specielt har vi i Færøerne bestemt ingen grund til at pege fingre ad andre, for vi har jo været igennem det før. For 16-17 år siden brød hele vores finansielle system sammen, og den

færøske regering blev ad omveje og også ad politiske – kan man sige – krinkelkroge tvunget til at overtage hele det færøske pengesystem, begæde de færøske pengeinstitutter. Det er lidt skæbnens ironi, at for 3 år siden privatiserede vi tredjedele af en bank, som var offentligt ejet, og nu står vi så i en situation, hvor man måske skal ind igen med offentlige penge, måske endda danske penge, i en bank, som var offentligt ejet indtil for 3 år siden.

Med de her erfaringer har vi på Færøerne været igennem en rimelig god situation i forhold til den globale finanskrise, hvor pengeinstitutterne har en høj solvens, og vi har ikke været de største deltagere i det globale finanscirkus. Der har vi så bare været heldige og kan glæde os over det i dag. På den anden side viste vores erfaringer fra den sidste bankkrise jo, at de offentlige redningsordninger, der blev lavet, først og fremmest blev brugt til at betale af på – kan man sige – gæld hos bankerne, som på ingen måde var fremtidsorienterede. Det vil sige, at de blev brugt til at betale kreditorer, mens der ingen sanering var blandt almindelige husejere eller i det almindelige erhvervsliv i første omgang. Det håber jeg også at man har haft in mente, når man har behandlet den her såkaldte bankpakke II i Danmark, så pengene ikke blot går til at betale af på de dårlige projekter, men egentlig kan gå til at få et nyt grundlag for, at gode forretninger kan fortsætte og nye kan opstå.

KI. 13:23

Med disse erfaringer in mente har vi selvfølgelig fra færøsk side ønsket, at de færøske myndigheder blev direkte inddraget i de forhandlinger, der er foregået her i Folketinget blandt de danske partier og regeringen om en ny finansiell pakke.

Årsagen er ganske enkelt den, at det er et rent dansk område, og selv om vi har en meget selvstændig økonomi i Færøerne, så er hele det finansielle system dansk, og de ordninger, som nu behandles her i dag, kommer under alle omstændigheder også til at påvirke de færøske pengeinstitutter. Det er af uvisse årsager ikke lykkedes os at få direkte forhandlinger med den danske regering, men statsministeren lovede i går, at de forhandlinger nu skulle optages, og at man også kunne lave særlige ordninger for Færøerne og eventuelt Grønland.

Jeg håber, at disse ord står ved magt, og jeg vil benytte lejligheden til at spørge økonomi- og erhvervsministeren, hvordan man egentlig har tænkt sig at det her kunne foregå. Jeg har forstå-

et, at tidsplanen for denne finansielle pakkes vedtagelse strækker sig over 10-14 dage, og hvis vi fra færøsk side skal kunne forhandle om denne sag og også måske få nogle ændringer til det lovforslag, der ligger her, når det gælder Færøerne, så kræver det jo en meget hurtig handling. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvordan man vil foretage disse forhandlinger, om de er gået i gang, og hvordan man vil sikre, at det, som statsministeren lovede i går, også bliver til virkelighed.

Jeg tror – og er overbevist om – at vi i Færøerne, i hele Norden og ikke mindst i Nordatlanten egentlig har et rimelig godt udgangspunkt for at komme igennem de omvæltninger, som vi vil se i den kommende tid. Vi har dyrekøbte erfaringer, vi bliver nødt til at finde en helt anden produktionsform i Færøerne, hvor vi bygger på vores naturressourcer, udnytter dem på en helt anden og ny bæredygtig måde. Vi bliver nødt til at omlægge til andre energiformer, og vi bliver nødt til at have pengeinstitutter, der fremover kan finansiere disse omlægninger af produktionsformer.

Jeg henstiller til regeringen endnu en gang, at man delagtiggør de færøske myndigheder i denne sag, for uanset hvordan sagen falder ud, vil de færøske pengeinstitutter, selv om de måske ikke har brug for de ordninger, der er i pakken, blive vurderet som en del af det danske finansielle system, og det vil dermed også være afgørende for, hvordan et meget nervøst marked også reagerer over for de færøske pengeinstitutter.

Med disse ord vil jeg bare sige, at de færøske myndigheder er klar til at forhandle og vi i Den Nordatlantiske Gruppe også er klar til at have samtaler med regeringen, hvilket vi længe har ønsket. Vi håber, at ønsket vil blive opfyldt nu, selv om det er i sidste afgørende øjeblik, at det sker.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Da vi behandler tre punkter samlet, er det ordføreren for forslagsstillerne af B 85, hr. Frank Aaen.

Kl. 13:27

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Tak. Det er indlysende, at det forslag, vi behandler her i dag, om at stille 100 mia. kr. til rådighed for banker, og som et flertal i Folketinget går ind for, ikke løser nogen som helst af de samfundsmæssige problemer, vi står over for, og som vi

kan se vokser dag for dag. Derfor har vi fremsat vores forslag om, at bankpakke II trækkes, og at vi i stedet for bruger milliarderne til en samfundspakke. Jeg tror, statsministeren på et tidspunkt talte om, at det skulle være en samfundspakke, men det endte altså med en bankpakke, og da man så havde fundet ud af det, prøvede man at opfinde et helt nyt navn, nemlig kreditpakke. Men det drejer sig jo helt enkelt om, hvorvidt man ønsker en samfundspakke, som altså kan afhjælpe problemerne i samfundet, eller om man ønsker en bankpakke, som er til fordel for bankerne og bankdirektørerne. Vi mener altså, at det, der er brug for, er en samfundspakke, som er målrettet de formål, som der er brug for at støtte for at kunne komme ordentligt igennem krisen.

Vi erkender, at der findes virksomheder, der har svært ved at få de kreditter, de har brug for, men i stedet for at sende pengene over i bankerne, hvor vi ikke ved hvad der sker med dem, foreslår vi oprettelse af en statslig kreditfunktion, som kan give lån direkte til de virksomheder, der måtte have brug for det for at kunne komme videre i deres udvikling. Det er noget, flere økonomer har foreslået på linje med Enhedslisten, og det er også noget, jeg hørte at Socialdemokratiet på et tidspunkt var inde på, men som altså nu er droppet: penge direkte til de virksomheder, der har brug for det.

Vi foreslår en velfærdspakke, der giver kommunerne og regionerne penge til renovering af skoler og iværksættelse af andre projekter, der er blevet udskudt på grund af de økonomiske rammer, staten har dikteret kommunerne. Hvis man fjernede anlægsloftet, ville der straks i morgen kunne startes byggeri ude på skoler, plejehjem og andre steder, hvor der er brug for det. Det vil øge velfærden og give arbejde til dem, der i dag fyres. Man taler om, at problemet er en kreditlemme – ja, det er muligt, og derfor havde vi også det første forslag med – men jeg vil sige, at det jo lige så meget er en ordreklemme, nemlig det, at håndværksmestre og andre virksomheder ikke får ordrer og derfor er nødt til at fyre folk. Derfor skal vi skabe nogle arbejdspladser for at sætte gang i tingene.

Vi ønsker en klima- og miljøpakke, der på samme tid kan gavne miljøet og klimaet og skabe beskæftigelse. Altså, når man på vindmøllefabrikker er nødt til at fyre folk, er der da ikke noget mere klogt end at gå i gang med at få sat nogle flere vindmøller op for på den måde at kunne afhjælpe arbejdsløsheden.

Vi ønsker en boligpakke, der sikrer flere almene boliger og renovering af almene boliger, og nogle byggefag taler allerede nu om 25 pct. arbejdsløshed, så det er ikke noget, der skal komme om ½ år, det er noget, der skal igangsættes nu, så folk ikke i stedet skal gå på understøttelse.

Vi taler om en pakke for boligejere, der på grund af krisen kommer i klemme. Vi foreslår, at boligejerne kan få en slags boligsikring, så de kan blive boende og børnene ikke bliver tvunget til at flytte fra skole og kammerater, men til gengæld siger vi, at vi skal have pant i huset, sådan at en eventuel senere friværdisværdistigning går til tilbagebetaling af boligsikringen.

På samme måde foreslår vi, at staten, i forbindelse med at boliger kommer på tvangsauktion, så der er fare for, at familierne kommer ud for den sociale katastrofe, det er at være tvunget til at flytte, kan tilbyde at købe huset på tvangsauktionen, hvis det er sådan, at de, der bor i huset, ønsker at blive boende som lejere.

Så skal vi huske, at folk faktisk bliver arbejdsløse, og at det typisk er sådan i dag, at understøttelsen udgør mindre end halvdelen af den løn, man havde, før man blev arbejdsløs. Hvis begge i en familie bliver arbejdsløse, er det simpelt hen en katastrofe, og også hvis en bliver arbejdsløs, er det tit en katastrofe; man har måske sat sig for dyrt i et hus, fordi man ikke kunne få et hus, der var billigere. Derfor mener vi også, at en af de ting, der skal frem i debatten nu, er nødvendigheden af at hæve dagpengene for arbejdsløse og dagpengene til kontanthjælpsmodtagere, sådan at folk har mulighed for at leve et nogenlunde ordentligt liv, så længe arbejdsløsheden er og vil være voksende i en periode – det kan vi se. Derfor skal dagpengesatsen sættes op.

Sådan en pakke foreslår vi, for den er efter vores opfattelse billigere og koster mindre end de 100 mia. kr., regeringen mener der er til rådighed, men det er i hvert fald sådan, at penge vil blive brugt mere fornuftigt på den her måde, end de gør ved at give lidt åndedrætskølle til bankerne. Desværre vil Folketingets øvrige partier – det har vi også hørt under debatten – ikke være med til sådan en samfundspakke, og det vidste vi jo godt i forvejen. Men vi synes, det er meget vigtigt, at det af en debat som denne konkret og klart kan ses, at der er et alternativ til det bare at poste milliarder og milliarder ud i bankerne. Der er faktisk mulighed for at bruge pengene mere målrettet til at løse de problemer,

der findes ude i samfundet, og det er det, vi har ønsket at vise med det her forslag.

Kl. 13:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 13:32

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne takke Folketingets partier for en god og grundig debat i dag. Vi står over for store udfordringer, dansk økonomi er tydeligt påvirket af den globale finansielle krise og de svage internationale vækstforhold. Der er stor usikkerhed om, både hvor dyb og hvor langvarig den økonomiske krise bliver, og en af de helt centrale faktorer er pengeinstitutternes kreditgivning i de kommende år.

Hvad der måske har manglet lidt i debatten i dag, har været en erkendelse af, at banker og realkreditinstitutter løser en væsentlig opgave ved at sikre finansiering til kreditværdige virksomheder og husholdninger. Det er i hvert fald ikke et synspunkt, som Enhedslisten har givet udtryk for mange gange under debatten, tværtimod. Og det er, som om man ikke har erkendt, at det er nødvendigt at have kreditformidlingsinstitutioner i et samfund for at skabe et grundlag for vækst til gavn for hele samfundet.

Forudsætningen for, at kreditinstitutter kan give kredit, er, at de har et kapitalgrundlag, der er tilstrækkeligt. Det vil sige, at den polstring, der skal være af kapitalen, skal være tyk nok til at modstå de tab, der følger i kølvandet på en vending af konjunkturerne. Det lægger et stort pres på pengeinstitutterne, da de private investorer i den aktuelle situation er meget tilbageholdende med at skyde yderligere kapital ind i bankerne.

Uden adgang til kapital har pengeinstitutterne faktisk en vej frem. De kan nemlig vælge at sige: Så slanker vi balancerne. Det betyder, at man strammer op på lånevilkår for virksomheder og husholdninger for selv at klare sig igennem. At ende i sådan en situation er det, der teknisk betegnes som en kreditklemme, og det betyder, at sunde og veldrevne virksomheder og borgere har svært ved at skaffe finansiering. Det skader væksten, og det skader vores beskæftigelse. De historiske erfaringer er da også, at de samfundsøkonomiske effekter af kapitalmangel i den finansielle sektor kan være betydelige og langvarige.

Med andre ord: Hvis ikke et meget bredt flertal i Folketinget havde udvist så stor ansvarlighed og lavet en aftale i weekenden, kunne det have haft fatale konsekvenser for samfundet på længere sigt. Derfor er vi også meget glade for, at der blev indgået en politisk aftale i søndags, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke alle partier for både gode og konstruktive forhandlinger og for et rigtig godt forhandlingsresultat.

Lovforslagene, vi behandler her i dag, udmønter den politiske aftale om kreditpakken, og jeg vil gerne slå fast, at det, det handler om, er, at staten tilfører kapital på op til 100 mia. kr. til sektoren, fordelt med 75 mia. kr. til pengeinstitutterne og 25 mia. kr. til realkreditinstitutterne. Det giver den finansielle sektor langt bedre muligheder for at yde lån til kreditværdige virksomheder og husholdninger i de kommende år. Men som vi har påpeget, og som mange ordførere også har påpeget her i dag, må vi også forvente, at en vis andel af den statslige kapital vil medgå til at gøre pengeinstitutterne mere robuste over for fremtidige tab.

Der er ikke tale om, at vi forærer nogle penge væk, eller at vi bruger nogle af statens penge, sådan som Enhedslisten som et alternativ har foreslået. Penge, der bliver brugt, kommer aldrig igen, og penge, man endda vil bruge på at øge riften, er jo noget, der belaster samfundets budgetter ud i fremtiden. Det er det, Enhedslisten har foreslået. Det er ikke den vej, vi har ønsket at gå. Der er tale om, at vi laver en statslig investering, der skal forrentes, og den skal tilbagebetales. Staten vil opnå et afkast, der svarer til den risiko, som staten påføres ved at stille kapital til rådighed. Derfor synes jeg også, at det er væsentligt at få understreget, at det statslige kapitaltilskud ikke forventes at påvirke den finanspolitiske holdbarhed.

Aftalen går ud på, at alle pengeinstitutter, der opfylder lovens solvenskrav, kan søge om et statsligt kapitalindskud inden den 30. juni i år. Og der skal tilføres et så stort ansvarligt lån, at man har en sikkerhed for, at der ude i det enkelte institut er tilstrækkeligt til, at der også bliver luft i udlånspolitikken. Derfor vil udgangspunktet være et krav om, at alle deltagende kreditinstitutter efter kapitalindskud skal have en kernekapitalprocent på mindst 12. Det er altså med til at sikre, at der bliver den luft i udlånspolitikken.

Kl. 13:37

Det statslige kapitalindskud vil ske i form af det, man kalder hybrid kernekapital – det er et

stående ansvarligt obligationslån uden udløbsdato – og der gives mulighed for, at private investorer kan deltage. Forrentningen er, som flere har været inde på, sat til et gennemsnit på 10 pct., men det er vigtigt at få understreget, at prisen fastsættes individuelt fra institut til institut. Prisen bliver lavest for de institutter, hvor statens risiko er lavest. Kapitalindskuddene skal være midlertidige, og der skal være en økonomisk tilskyndelse til at få privat kapital ind i stedet for statskapital.

Vi kører stadig væk med et forbud mod udbyttebetaling frem til den 1. oktober 2010 – det er jo vilkår i den gamle aftale, der er lavet – men efter den 1. oktober 2010 åbnes der igen op for udbetaling af udbytter, og det vil gøre det lettere at tiltrække privat kapital på længere sigt.

Der er nogle vilkår, der kommer til at gælde, så længe der er statslige penge i kreditinstituttet, og der bliver stillet krav til direktionens aflønning. Flere har været inde på det, men jeg kan sige, at institutterne bl.a. kun kan trække halvdel af direktionsmedlemmernes løn fra i skat. Der vil være et forbud mod at oprette, forlænge og forny aktieoptionsprogrammer og lignende aflønningsordninger, og de variable løndelevne må ikke overstige mere end 20 pct. af grundlønnen til direktionsmedlemmer i institutter, der låner af staten.

Der vil være aftalt sanktioner, hvis kravene ikke opfyldes. Finanstilsynet kan i så fald udstede en advarsel, afsætte bestyrelsesmedlemmer eller påbyde instituttet at afsætte en direktør. Finanstilsynet vil foretage en konkret vurdering af, om overtrædelsen giver grundlag for en sanktion.

Institutterne skal derudover hvert halve år redegøre for udviklingen i udlånene og for institutternes udlånspolitik over for offentligheden. Det er også noget, der har været rejst her i dag, nemlig hvordan overvågningsmekanismen vil være, når vi investerer statens penge på den måde. Økonomi- og Erhvervsministeriet vil udarbejde en redegørelse på baggrund af de redegørelser, der kommer fra bankerne, så der både i offentligheden og ikke mindst her i Folketinget vil være et overblik over, hvordan det går med kreditmulighederne for virksomheder og husholdninger.

Ligeledes laver vi nogle ændringer af den aftale, der blev indgået i oktober måned. Vi havde oprindeligt aftalt, at statsgarantien skulle løbe i 2 år. Efterfølgende er der bl.a. på baggrund af eurolandenes aftale åbnet op for længere garan-

tier i Europa, og vi ønsker ikke, at den danske kreditinstituttosektor skal stilles dårligere end de europæiske konkurrenter. Derfor indeholder vores lovforslag en 3-årig overgangsordning, der skal sikre en gradvis udfasning af statsgarantien.

Ligeledes laver vi et ekstra redskab til afviklingselskabet, der skal tage sig af de nødlidende pengeinstitutter, og det går ud på, at der bliver mulighed for, at afviklingselskabet kan udbetale et kontant beløb til et pengeinstitut, der ønsker at overtage et nødlidende pengeinstitut. Det er med til at sikre, at samfundet får mindst mulige tab, i forbindelse med at et pengeinstitut bliver nødlidende. Så vi betaler for, at der er andre, der overtager den risiko. Udgangspunktet vil være, at afviklingselskabet vælger den billigste løsning, der sikrer de simple kreditorer.

Jeg synes også, det er vigtigt at få sagt her i dag, at der er blevet sagt og skrevet meget om den finansielle sektor, og at der har været meget bred enighed blandt de partier, der står bag aftalen, om, at en ting er, at vi gør nogle ting her og nu, men vi skal også gøre ting mere fremadrettet, der er med til at sikre, at vi får en sektor, der er mere velkonsolideret, og som fører en mere konservativ udlånspolitik og er lidt mere tilbageholdende med at tage for mange risici. Derfor ser vi bl.a. på, om man kan ændre de kapitaldækningsregler, der gælder i dag i det såkaldte Basel II, så man fører en hensigtsmæssig kreditpolitik ikke kun i nedgangstider, men også i opgangstider. Der er brug for mekanismer, der bremser farten, både når det går op, og når det går ned, og det mangler i dag. Løsningen skal findes i internationale fora, og regeringen har allerede med meget bred tilslutning fra Folketinget afgivet et dansk indspil til EU, der skal skabe åbenhed og ansvarlighed på kapitalmarkederne.

Kl. 13:41

Derudover ønsker vi, at offentligheden – aktionærer, kunder og alle os andre – skal have større indblik i institutternes finansielle styrke, og derfor vil kreditinstitutterne fremover offentliggøre deres individuelle solvensbehov. Der kan også komme et forbud mod, at banker og sparekasser kan lånefinansiere salg af egne aktier og garantbeviser. Endelig giver vi mulighed for, at Forbrugerombudsmanden skal have styrket mulighederne for at tage konkrete sager op, hvor finansielle virksomheder er for aggressive i markedsføringen over for kunderne. Bl.a. ønsker vi, at Forbrugerombudsmanden skal have mulighed for at føre retssager på vegne af kun-

der, der har et erstatningskrav mod et pengeinstitut.

Alt dette er for at fortælle, at der er nogle ting, vi skal løse her og nu af hensyn til samfundet, men vi synes, man skal lære af historien. Jeg synes, man skal lære af, hvad det er, der gik galt, og så må vi stramme op de steder, hvor der er behov for at ændre reguleringen og gøre den endnu mere målrettet.

De finansielle virksomheder spiller en særlig rolle i samfundsøkonomien, og derfor er det selvfølgelig også afgørende, at der ikke er en uhensigtsmæssig aflønningsstruktur i sektoren, og det er også væsentligt, at der er stor gennemsigtighed om aflønningen. Derfor er der også enighed i forligskredsen om, at vi som en del af den politiske aftale siger, at selv på det tidspunkt, hvor staten er ude, og hvor det alene er privatkapital, der er til rådighed, må de variable løn dele, altså de løn dele, hvor direktøren selv kan påvirke, hvor meget vedkommende skal have i løn, kun udgøre 50 pct. af grundlønnen. Det vil være med til at sikre, at direktøren har fokus på at sikre pengeinstitutets eller kreditinstitutets interesser og samfundets interesser og ikke egne privatøkonomiske interesser.

Så vil der være et krav om, at alle selskaber – og ikke kun de børsnoterede selskaber – på deres generalforsamling eller i deres repræsentantskab skal forholde sig til direktionens aflønning. Det vil være et lovkrav i alle finansielle virksomheder og vil være med til at skabe åbenhed i forhold til aktionærerne.

Derudover styrkes Finanstilsynet. Der har været meget bred enighed blandt partierne om, at når vi går ind og stiller øgede krav, skal der selvfølgelig også være en øget kontrol, og derfor er der afsat yderligere 15 mio. kr. årligt til at styrke det tilsyn, som Finanstilsynet skal føre med institutterne.

Endelig er der jo en aftale i regi af Eksport Kredit Fonden om at oprette en 3-årig eksportlånordning med en samlet ramme på 20 mia. kr., der skal være med til at sikre danske virksomheders eksportforretninger. Og desuden vil jeg på et senere tidspunkt fremsætte forslag om en permanent forhøjelse af loftet i indskydergarantien, der er med til at sikre alle kunder.

Jeg synes, det er vigtigt at få understreget, at der har ligget et meget stort arbejde bag den her aftale. Jeg sætter meget stor pris på, at der har været mulighed for at få førstebehandlet lovforslaget allerede i dag, og der er jo lagt op til en ret hurtig udvalgsbehandling, men selvfølgelig en

udvalgsbehandling, hvor der skal være plads til at besvare de spørgsmål, der måtte være. Den nødvendige lovgivning skulle gerne være på plads i starten af februar, sådan at vi, når årsregnskaberne for 2008 foreligger, kan tage fat på ansøgningerne. Jeg vil sige, at lovforslaget nu er sendt i en slags lynhøring eksternt, og vi vil bestrebe os på, at svarene kan indgå i udvalgets arbejde.

Endelig vil jeg også gerne gøre opmærksom på, at denne lovgivning skal notificeres i EU, og jeg håber på godkendelse af ordningen, stort set samtidig med at Folketinget vedtager lovforslagene. Jeg har allerede haft lejlighed til at drøfte lovforslagene med den ansvarlige kommissær, herunder også at forklare, hvad det er for elementer, der indgår.

Til hr. Høgni Hoydals spørgsmål vil jeg sige, at lovforslaget er udformet således, at både Grønland og Færøerne er omfattet, og lige nu er lovforslaget til drøftelse både i det færøske og det grønlandske landsstyre, og det er klart, at hvis man ønsker at være med, så er det med i lovforslaget, og såfremt man ikke ønsker at være det, vil regeringen naturligvis stille et ændringsforslag om det til Folketinget. Men lige nu er der en drøftelse i gang, og jeg kan fuldt ud tilslutte mig de besvarelser, som statsministeren i går gav til hr. Høgni Hoydal om, at der naturligvis også allerede på nuværende tidspunkt er en vis fleksibilitet i lovforslaget, og derfor vil der blive lyttet til, hvad der måtte være af synspunkter. Men jeg kan i hvert fald berolige hr. Høgni Hoydal med, at i forhold til de politikere, der er ansvarlige fra henholdsvis Grønland og Færøerne, er der en drøftelse i gang med beslutningstagerne dér.

Kl. 13:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 13:46

Frank Aaen (EL):

Det er bare for at rette to misforståelser.

Nu er Enhedslistens forslag relativt kort, det er kun på én side, så det skulle ikke være så svært at sætte sig ind i det. Og når ministeren siger, at Enhedslisten ikke har forstået, at der er brug for kreditinstitutioner og kreditvirksomhed, er det derfor lodret forkert. Det er punkt 1 i vores forslag, det er bare den anden kreditvirksomhed end den, ministeren støtter, men man kan ikke bare komme og påstå, at vi ikke støtter, at der skal være en kreditfunktion i samfundet.

Vi var imod privatiseringen af GiroBank i sin tid, og det havde været kanongodt, hvis vi i dag havde haft en statslig bank på hvert gadehjørne i stedet for at skulle pumpe milliarder i de private banker.

Til det andet om at vi bare vil lave mere drift, og at pengene forsvinder ud af kassen: Vores forslag går på investeringer i skoler, i klima og i miljø, og det er, så vidt jeg ved, fremtid og ikke bare forbrug. Derfor er ministerens afvisning af vores forslags punkt 2 også forkert.

Kl. 13:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:47

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at som jeg har hørt debatten hele dagen i dag og sådan set også Folketingets spørgetime i går, vil jeg fastholde, at jeg ikke mener, Enhedslisten anerkender, at såfremt der ikke bliver taget initiativer i den størrelsesorden, i det omfang og med den målrettedhed, som de foreliggende lovforslag lægger op til, vil samfundet komme ind i en kredittklemme, og det vil have meget skadelige virkninger for samfundsøkonomien.

Jeg vil også sige til hr. Frank Aaen, at jeg hørte hr. Frank Aaen i sine afsluttende bemærkninger til Enhedslistens beslutningsforslag foreslå, at dagpengesatserne sættes op. Efter min opfattelse og efter min erfaring med, hvordan de konteres på finansloven, er der tale om en permanent forhøjelse af driftsudgifterne, såfremt man forhøjer satserne, og ikke om en midlertidig investering. Så skulle vi i hvert fald som udgangspunkt stille 10 mia. kr. til rådighed, og når de så er brugt, er der ingen, der får dagpenge mere. Men jeg går næppe ud fra, at det er det, der er Enhedslistens tanke.

Jeg synes, man skal passe på ikke at blande offentligt forbrug sammen med offentlige investeringer. Staten låner de her penge til en forholdsvis lav rente og videreudlåner dem så til kreditinstitutterne til en forholdsvis høj rente, og derfor mener jeg også, det er helt berettiget, som mange ordførere også har sagt, at det her er en investering fra statens side, og at vi i vores afkast har taget højde for, at der naturligvis også løbes en risiko.

Kl. 13:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 13:48

Frank Aaen (EL):

Nu må ministeren undskylde, men vi er også et socialt parti, som ser med alvor på, at folk kommer ud i en økonomisk deroute, når de bliver arbejdsløse, og at mange mennesker kan miste deres bolig, der kan komme på tvangsauktion. Det har vi også taget med i vores pakke.

Men hovedelementerne i vores pakke er at skabe nogle kreditfunktioner til de ting i samfundet, der er samfundsnyttige, og som er kommet i klemme i den aktuelle krise, ad en direkte vej og ikke ad en usikker omvej til en bank, fordi vi ikke ved, hvad den vil bruge pengene til. Vi vil investere i fremtiden, ikke mindst i velfærd, på skoleområdet og i forhold til klima og miljø. Det er altså så fremadrettet, som noget kan blive, og det giver både arbejde og er fornuftigt på samme tid.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:49

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at netop fordi det er meget vigtigt at holde gang i hjulene, har regeringen jo også sikret sig, at den finanslov, som blev vedtaget før jul, er en af de mest ekspansive i Europa. Der bliver faktisk postet mange ekstra milliarder ud, både i form af offentligt forbrug og i form af skattelettelser til de enkelte familier, så der er penge at gøre godt med i 2009.

Det er også væsentligt for regeringen at understrege, at det, man jo skal huske på i denne situation, hvor der er økonomisk krise, er, at mange lande står i det meget store dilemma, at ud over at have den finanskrise, som vi også i et vist omfang oplever i Danmark, har de ikke sørget for at have orden på økonomien i de år, hvor det gik godt, og derfor har de ikke så mange redskaber til rådighed til nu at sikre, at de kommer godt igennem krisen.

I Danmark har vi sørget for at have orden på økonomien; vi har sørget for at lægge penge til side til den dag, der blev brug for dem, og derfor er vi faktisk i den gode situation, at selv om udgangspunktet er ubehageligt, har vi faktisk nogle redskaber og nogle midler til rådighed til at sikre, at man kan bruge flere penge, hvis det bliver nødvendigt. Derfor indgår det også i vores finanslovaftale med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, at hvis der er behov for yderligere initi-

ativer for at stimulere konjunkturerne og holde gang i dansk økonomi, er der mulighed for det.

Kl. 13:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Høgni Hoydal for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Høgni Hoydal (TF):

Jeg skal først takke ministeren for, at ministeren svarede på mine spørgsmål om Færøernes og Grønlands inddragelse i dette lovkompleks. Jeg skulle måske også gøre opmærksom på, at hele det finansielle system og hele den finansielle sektor er et rent dansk anliggende, hvilket også medfører, at færøske og grønlandske politikere ikke engang har indsigt i bankernes situation. Men lad det nu fare.

Jeg vil stille et spørgsmål mere. Der har været et ønske fra færøsk side, også fra de færøske medlemmer af Folketinget om at få en forhandling allerede i begyndelsen, da man forhandlede den her bankpakke. Det var netop ud fra samme argumentation, som ministeren fremfører, at det gælder om at tage ansvar, og at der er så mange ansvarlige aktører med i behandlingen som muligt.

Jeg vil spørge, hvorfor det ikke har kunnet lade sig gøre, at man kunne være med fra begyndelsen. Og i næste omgang: Hvordan vil de kommende forhandlinger komme til at foregå? Hvornår vil det næste møde være, og hvornår vil ministeren mødes med sin færøske kollega?

Kl. 13:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:51

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Høgni Hoydal, at da vi indledte drøftelser om at skrue en kreditpakke sammen, blev det faktisk aftalt med Folketingets partier, at regeringen skulle tage sig den fornødne tid til at skrue en model sammen. Derfor vil jeg sige, at jeg er bekendt med, at der i hvert fald er blevet sendt et brev fra Færøerne til den danske regering. På det tidspunkt, det brev blev modtaget, var der sådan set ikke nogen politisk drøftelse med de politiske partier om noget. Den indledte vi først for ganske kort tid siden. Men vi har naturligvis sikret os, at lovforslagene er blevet forelagt såvel det færøske som det grønlandske landsstyre, og som sagt drøftes det i øjeblikket med Grønland og Færøerne, om de ønsker at være omfattet af lovforslaget.

Det er nok også væsentligt, selv om det måske er en lille detalje, at få fremhævet, at realkreditområdet jo allerede er overtaget som et færøsk særanliggende, og derfor vil lovforslaget som udgangspunkt alene sættes i kraft direkte for pengeinstitutter på Færøerne.

Men som sagt er regeringen indstillet på, at ordningerne kan indføres på Færøerne og i Grønland, og vi synes, at de sunde færøske og grønlandske virksomheder og husholdninger skal have muligheder for at få finansieret deres aktiviteter i kreditinstitutterne. Så en drøftelse finder sted med de ansvarlige styre-

Kl. 13:53

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Høgni Hoydal.

Kl. 13:53

Høgni Hoydal (TF):

Så vil jeg spørge igen: Er der aftalt forhandlinger mellem de ansvarlige politikere på Færøerne, f.eks. med økonomi- og erhvervsministerens kollega på Færøerne? Det er det første spørgsmål.

Det andet handler om tidsrammen. Hvis jeg regner rigtigt, har Folketinget nu 12 dage til at behandle disse forslag i. Hvis man derimellem så også skal have nogle færøske og grønlandske vinkler ind, så har vi altså ikke særlig meget tid. Er det den tidsramme, vi taler om, også når det gælder en aftale med færøske og grønlandske myndigheder?

Kl. 13:53

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 13:53

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at lovforslagene allerede er forelagt, og at der allerede foregår drøftelser på nuværende tidspunkt. Det er bestemt min forventning, at de drøftelser kan være afsluttet, inden lovforslaget tredjebehandles.

Man skal jo huske på, at den danske pengeinstitutsektor faktisk er meget, meget forskelligartet. Der er over 140 forskellige pengeinstitutter. Det gør altså, at jeg tror, at vi har taget højde for mange af de store eller mindre problemstillinger, som måtte være rejst fra såvel grønlandsk som færøsk side. Det er der med andre ord nok allerede tænkt over i forbindelse med den måde, lovforslaget er blevet udformet på, således at der kan blive taget nogle individuelle hensyn.

Vi vil gerne behandle alle fair og efter den samme målestok, men vi erkender også, at sek-

toren er meget forskelligartet fra helt små institutter til meget store og med meget forskellig porteføljesammensætninger. Der er udgangspunktet en fair behandling for alle.

Kl. 13:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om ligestilling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger og forskellige andre love. (Lempelse af Finanstilsynets tavshedspligt i forbindelse med krisehåndtering og deltagelse i internationalt tilsynssamarbejde, vurdering af erhvervser af kapitalandele i finansielle virksomheder og regler om forskelsbehandling på baggrund af køn i forbindelse med forsikringer m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 12.12.2008).

Kl. 13:54

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Venstres ordfører, fru Tina Nedergaard.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Tina Nedergaard (V):

Tak. Ligesom den meget store kreditpakke, som Folketinget netop har førstebehandlet, er det her lovforslag også fremsat på baggrund af det seneste halve års finanskriser og følgerne heraf, bl.a. en række uhensigtsmæssigheder, som blev erfare i forbindelse med hjælp til kriseramte banker i efteråret.

Lovforslaget lægger op til, at Finanstilsynets tavshedspligt lempes på nogle punkter for at let-